

ILINNIARTITSISOQ

ILINNIARTITSISOQ

MIKKEL MICHELSEN

JUNI 2021

ILINNIARTITSISOQ

IMAK-imit saqqummersitaq
Udgivet af IMAK

Aaqqissuisut / Redaktion

Birthe Møller Therkildsen (Akisuss. aaqq. / Ansvarsh. red.)
Mikkel Michelsen (aaqqissuisoq / Redaktør)

Aqqissuisooqataasoq kukkunersiuisorlu

Medredaktør og korrektur:

Najattaaq Mathiasen

Nutserineq / Oversættelse

Gabannguaq Johansen

Ilioqqaaneq / Layout

iCICERO, Grafisk produktion Nuuk

Amerlassusai / Oplag

1.500

Naqiterivik / Trykkeri

Toptryk

IMAK
Noorlernut 23
Postboks 867
3900 Nuuk
Oqarasuaat/Telefon 32 25 50
Fax 32 50 61
imak@imak.gl

IMAK-imi siulittaasoq / Formand for IMAK

Birthe Møller Therkildsen
Oqarasuaat/Telefon 32 25 50
Oqarasuaat angallattagaq/Mobil 54 33 39

imak@imak.gl

"Siulittaasutut qinigassanngorteqqippunga"

"Jeg genopstiller som formand"

Allattoq Birthe Møller Therkildsen

Siulittaasutut ingerlaqqinnissamut sulinissamut naleqquttutut isumaqarfigigussinga piareersimavunga. Uanga nammineq isumaqarpunga, IMAK-imi suliniutit pitsaasut siulittaasunngornera sioqqullugu siulittaasunngornermalu kingorna ingerlatatta, ingerlateqqinnissaannut patajaatsumik toqqammavissaqarluta.

Assersuutigalugu ulluinnarni qarasaasiarsornermi, e-mailsystemi, ilaasortanik isumasiuinerne allanillu ulluinnarni ingerlatsinerne siulittaasoqatigiinnik, AK, NPK, PK aamma ASG, pitsaasumik suleqateqarpugut.

Avammut atatillugu NGO-t kattuffiillu allat, soorlu ICC, GE, CSR Greenland, MIO, Aallarnisaasunut Aningaasaateqarfik aamma Kivitsisa, meeqqat atuarfiannik nukittorsaaniarlutik suliaqartut, qanimut suleqatigivagut. Tamatumunnga atatillugu suleqatigisanit tamanit IMAK-imi isummat pingaartinneqarpugut.

Tamatuma saniatigut NGO-nik kattuffinnillu suleqateqarluta makkuninnga suliaqarpugut:

- ICC-ip ataani Issittumi ilinniartitaanermut ataatsimiittitaliamik pilersitsivugut, Issittumi meeqqat atuarfiannut tunngasuni suleqatigiinnermik nukittorsaasussamik,
- Meeqqat atuarfiata pitsanngorsarnissaa pillugu aqqis-susseqqinnissamik suliaqarnermik qanimut suleqatigiippugut.

Siulittaasoq / Formand Birthe Therkildsen

Af Birthe Møller Therkildsen

Jeg er klar til at fortsætte som formand, hvis I finder mig værdig til opgaven. Jeg mener selv at vi i IMAK har et solidt fundament til at fortsætte de gode initiativer vi har igangsat, både før og under min tid som formand.

I det daglige har vi et godt samarbejde med formandskollegiet, AK, NPK, PK og ASG i den daglige drift af f.eks. it-systemet, e-mailsystemet, medlemsundersø-

gelser osv.

Udtil har vi et tæt samarbejde med NGO'erne og andre organisationer, f.eks. ICC, GE, CSR Greenland, MIO, Fonden for Entreprenørskab og Kivitsisa, hvor der arbejdes med projekter for at styrke folkeskolerne. I den forbindelse sætter alle samarbejdspartnerne pris på IMAK's holdninger.

Derudover arbejder vi i samarbejde med NGO'erne og organisationerne med følgende:

- I regi af ICC har vi etableret en arktisk uddannelsesudvalg, som skal styrke samarbejde i Arktis på folkeskoleområdet.
- Vi har et tæt samarbejde med om forbedring af folkeskolen, f.eks. med reformarbejde. Vi har fået reformarbejdet ændret til kun se på for-

Aaqqissuusseqqinnissamik suliaq allanngortipparput, meeqqat atuarfiata aaqqissugaanerata tamakkerlugu allanngortiternissanut taarsiullugu pitsanngorsaannissaannaat isiginiarneqartussanngortillugit.

- CSR Greenlandimi suliniummut Qaqisamut, atuartunik atuartinneqarnermut ilitsersorneqarnermik tigusaqarnermik ilinniagaqarusussuseqalersitsisussamut, aqutsisoqatigiinnut ilaavugut. Maanna malittarinnittarnermik suliniummik suliaqarpugut, meeqqat atuarfiata kingorna atuartunik malittarinnifiusartussamik. Angajoqqaat meeqqaminnik ilinniagaqartitsilernissamut tapersersuisunngortinnissaat anguniagaavoq.

- Meeqqat atuarfimmi angerlarsimaffimmilu toqqissisimalutik inuuneqarnissamik pisariaqartitsisut, qanoq ililluta ikiorneqarsinnaanerat pillugu MIO-mik suleqateqarpugut.

- Aallarnisaanermut Aningaasaateqarfimmi aqutsisoqatigiinnut aamma ilaasortaavugut, tamatumani atuartut aallarnisaanermik qanoq eqqarsalersisinnaaneritut aamma Nunani avannarlerni/Europami aallarnisaanermi pissartanngorniunnernut peqataatinnissaannut pilersaarutini suliaqataalluta, aamma

- Kivitsisami (iPadimik suliniut), ilinniartitsisut/atuarfiup pisoraa aqqutigalugu iPadimi atortussatigut ikiorsiissutit aqqutigalugit atuartut ilinniagaqalernissaannut ikiuuttussami, aqutsisoqatigiinnut ilaasortaavugut.

IMAK Nunani avannarlerni suleqatigisamut NLS-imut ilaavoq, Nunanilu Avannarlerni ilinniartitsisut peqatigiiffiinnut assigiinngitsunut ilaalluni, aamma DLF-imut, kreditsut immikkoortoqarfigineqarfigisatinnut.

Minnerunngitsumik, Inatsisartuni, Naalakkersuisuni kommunalbestyrelsinilu politikerinik qanimut suleqateqarpugut. Inatsisartut ileqqusumik ataatsimiikkaangata Inatsisartut ataatsimiititaliaani ataatsimeeqateqartarpugut.

Uagut nammineq isumaqarpugut, Nunatsinni politikerinut pitsaasumik attaveqarluta. Maluginiarsimavarput isornartoqartitavut Inatsisartuni amerlanertigut oqaluuserineqartartut. Naalakkersuisunillu, attaveqarnerput pitsaasuusooq isumaqarpugut, meeqqat atuarfiat pillugu eqqartugassaqaqtuaannarpugut.

IMAK-imut siulittaasuuneq unammillernartuullunilu pissanganartuuvoq, pissanngatigaaralu suliaq pitsaasup ingerlateqqinnissaanut akuerisaassanerlunga. ■

Birthe Therkildsen
IMAK-ip siulittaasua

bedringer, i stedet for at lave om på hele folkeskolens opbygning.

- Vi er med i styregruppen for projektet Qaqisa med CSR Greenland, som skal få elever til at søge uddannelse ved at modtage vejledning til undervisning. Nu er vi i gang med at lave et opfølgingsprojekt som skal følge eleverne efter folkeskolen. Målet er at få forældre til at støtte deres børn til at tage sig en uddannelse.

- Vi samarbejder med MIO om hvordan vi kan hjælpe børn, som har brug for at leve i en tryktilværelse både på skolen og i hjemmet.

- Vi er også medlem af styregruppen for Fonden for Entreprenørskab, hvor vi er med til at lave planer for hvordan vi kan få elever til at tænke entreprenørskab og deltage i nordiske/europæiske mesterskaber i entreprenørskab, og

- Vi er medlem af styregruppen for Kivitsisa (iPad-projektet), som skal hjælpe eleverne til at få sig en uddannelse via materialehjælp i iPad og de digitale underundervisningsmaterialer samt via lærere/skoleledere.

IMAK er en del af den nordiske samarbejdspartner NLS, og er med i sammenslutningen af forskellige lærerforeninger i Norden, samt DLF, som vi er en kreds af.

Ikke mindst har vi et tæt samarbejde med politikerne i Inatsisartut, Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne. Vi holder møde med Inatsisartut-udvalg, når Inatsisartut har ordinært samling.

Vi mener selv at vi har en rigtig god relation med landets politikere. Vi har bemærket at vores kritiske punkter tit bliver taget op i Inatsisartut. Og hvad angår Naalakkersuisut, betyder den gode relation, at vi altid har nogle punkter vi kan tale om hvad angår folkeskolen.

Det er udfordrende og spændende at være formand for IMAK og jeg er spændt på, om jeg får lov til at fortsætte det gode arbejde. ■

Birthe Therkildsen
Formand for IMAK

IMAK-imi ilaasortat akissarsiaat qaffaavigineqartut

Reel lønstigning til IMAK's medlemmer

Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianni
Kattuffiat, IMAK, aamma Namminersorlutik
Oqartussat, ukiuni sisamani akissarsiat
pillugit 5,4%-imik qaffariaateqarfusumik
isumaqatigiissusiorput.

Ilinniartitsisut Meeqqat
Atuarfianni Kattuffiat, IMAK,
og Grønlands Selvstyre
har indgået en 4-årig
overenskomstaftale på 5,4 % .

IMAK-ip ilaasortai isumaqatigiinniarnert aallartinnginnerini akissarsiamikkut qaffaavigineqarnissamik ersarissumik kissaateqarsimapput. Tamanna IMAK-ip isumaqatigiinniarti-taasa Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiinniarnerninni pingaartissimavaat.

Tunngaviusumik akissarsiat piffissami ukiunik sisamanik sivilisussuseqartumi katillugit 5,5%-imik qaffariaateqassapput.

IMAK-ip isumaqatigiinniartitai erninermi sulinngiffeqarnerup annertusisap tamarmiusup ataani tamakkiisumik akissarsiaqartitsisoqatalernissaanik isumaqatigiinniuteqarsimapput. Sapaatip-akunnerini arfinilinni kingullerni ullormusia-

IMAK's medlemmer havde inden forhandlingerne gik i gang, et klart ønske om at få en lønstigning. Dette har IMAK's forhandlergruppe haft fokus på under forhandlingerne med Grønlands Selvstyre.

Grundlønnen vil i alt stige med 5,5 % over en fireårig periode.

IMAK's forhandlergruppe har også forhandlet sig frem til fuld løn under hele den udvidende barselsperiode. I stedet for dag-

qartitaasarnermut taarsiullugu ilaasortat tamakkiisumik akissarsiaqartitaasalissapput.

Ilinniartitsisut sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfianut, timelærerit sulinngiffeqarnermut aningaasaateqarfiannut aamma Tatigisatut Sinniisut Aningaasaateqarfiannut akiliutigineqartartut aamma qaffassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, kommunit aamma IMAK akissarsiat qaffanneqarnissaannik erninermullu atatillugu sulinngiffeqarnermi tamakkiisumik akissarsiaqartitaasalernissap saniatigut suliffik pissutigalugu uippakajaarnerup pitsaaliuiffigineqarnissaa pillugu ataatsimoorussamik suliniuteqarnissaminnik aamma isumaqatigiissusiorput.

penge for de sidste 6 uger, får medlemmerne nu fuld løn i stedet.

Indbetalingerne til lærernes feriefond, timelærernes feriefond og TR-Fonden vil også blive forøget.

Grønlands Selvstyre, kommunerne og IMAK er, uderover lønfremgang og fuld løn under barsel, desuden blevet enige om at have en fælles indsats, der skal forebygge arbejdsbetinget stress.

Birthe Therkildsen, formand for IMAK ■

Birthe Therkildsen, IMAK-ip siulittaasua ■

Naalakkersuisunngortoq

Ny Naalakkersuisoq

Allattoq Mikkel Michelsen

Qinersineq qaangiussimalerpoq. Naalakkersuisut nutaat – amerlanerussuteqalaaginnarluni – pilersinneqarsimapput, uagullu nutaamik naalakkersuisortarpugut. Peter P. Olsen Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ila-geeqarnermullu Naalakkersuisutut nutaatut toqqarneqarpoq. Suliassaqarferujussuit, kisianni Peter Olsen Naalakkersuisu-nut ilaasortatut toqqagaanermunik naammagisimaarinnilluar-nerminik ersersitsivoq, naalakkersuisuunerminilu Inatsisartu-nit sulinngiffeqassalluni.

Politikkimik suliaqarnermik ilisimasaqarluarpoq. 2005-imili Aasianni kommunalbestyrelsimut qinigaaqqaar-simavoq 2014-imilu Inatsisartunut qinigaaqqaarluni. Peter P. Olsen ukioq ataaseq qaangiutinnartut IA-p Inatsisartuni ilaasortaanut gruppimut siulittaasutut qinigaavoq.

Qinersinermi Peter P. Olsen Kommune Qeqertalimmi kommunalbestyrelsimut aamma Inatsisartunut ilaasortatut qinigassanngortippoq taakkunanilu marlunni qinigaalluni. Inatsisartunut qinersinermi 128-nit taaneqarpoq, taamaalil-lunilu IA-p ilaasortaatitaasa akornanni normu 8-tut inissillu-ni. Najukkami politikkip aamma nuna tamakkerlugu politik-kip akornanni toqqaaniarneq ajornakusoorsimasoq inuttaata nammineq oqaatigisimavaa, kisianni Naalakkersuisutut ator-fimmik isumaginnikkumanerluni aperineqarami nalornissu-teqarani akuersisimavoq.

Taanna maajimi 2019-imi ilinniartitsisut atuarfimmii atuartitsinermut pitsaanerusunik atugassaqaartitaasariaqar-ne-rannik ersersitsivoq ilaatigullu siunnersuutigalugu, atuaqati-giaani atuartut amerlanerpaaffissaat 26-nit 18-inut appartin-neqartariaqartoq. Siunnersuut taamani Ilinniartitaanermut Naalakkersuisuusumit Ane Lone Baggerimit, Siumut, itigar-tinneqarpoq. Siunnersuut imaluunniit atuarfinnut ilinniartit-sisunullu pitsanngorsaattissat assingusut maanna oqaluuseri-sassanngortinneqassanersut takussallugu pissanganassaaq.

IMAK-imi Peter P. Olsenip suleqatiginissaa qilanaaraar-pu uagullu Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiannik suli pit-saanerulersitsiniarlutik sulissuteqartut akornatsinnut tikil-luaqqullugu.

Sulinissannut tikilluarit. ■

Af Mikkel Michelsen

Valget er overstået. En ny regering - godt nok med et spinkelt flertal - er dannet, og vi har fået en ny mini-ster. Peter P. Olsen er udpeget som ny Naalakkersui-soq for uddannelse, kultur, sport og kirke. Store sags-områder, men Peter Olsen udtrykker stor tilfredshed med udnævnelsen til medlem af Naalakkersuisut af Inatsisartut og holder orlov fra Inatsisartut, mens han sidder i regeringen.

Han er langt fra ukendt med politisk arbejde. Al-lerede i 2005 blev han valgt til kommunalbestyrel-sen i Aasiaat og i 2014 blev han første gang valgt som medlem af Inatsisartut. Allerede et år efter blev Pe-ter P. Olsen valgt som gruppeformand for IA's med-lemmer i den lovgivende forsamling.

Ved dette valgt stillede Peter P. Olsen op både til kommunalbestyrelsen i Kommune Qeqertalik og som medlem af Inatsisartut og blev valgt ind begge steder. 128 stemmer fik han ved valget til Inatsisar-tut, hvilket bragte ham ind på en 8. plads blandt IA's medlemmer. Et svært valg mellem lokalpolitik og landspolitik har han selv givet udtryk for, men da han blev spurgt om han ville varetage posten som Naalakkersuisoq, var han ikke i tvivl og takkede ja.

I maj 2019 gav han udtryk for, at lærerne skulle have bedre betingelser for undervisningen i skolen og han foreslog bl.a. at loftet over antal elever i klas-serne skulle sættes ned fra 26 til 18 elever. Et forslag som umiddelbart blev afvist af daværende Naalak-kersuisoq for uddannelse Ane Lone Bagger, Siumut. Det bliver spændende om forslaget eller lignende for-bedringer for skolen og lærerne nu kommer på dags-ordenen.

I IMAK ser vi frem til samarbejdet med Peter P. Olsen og byder ham velkommen blandt os, der ar-bejder for at gøre den grønlandske folkeskole endnu bedre.

Velkommen til arbejdet. ■

"Sikutami kisimiilluni"

"Alene på en isflage"

Allattoq: Mikkel Michelsen

Kalaallit Nunaanni sulinermut isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnertit Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartarnerat amerlanerpaanut pissusissamisoortoq, kisianni taamaattuaanarsimanngilaq. Siornatigut isumaqatigiinniarnertit Kalaallit Nunaannit ungasissumi ingerlanneqartarsimapput. Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisunut isumaqatigiinniarnertit 1991 tikillugu L.C.-ip (lærernes centralorganisation) ataani pingaartumik Københavnimi ingerlanneqartarput. Kisianni Kalaallit Nunaanni nammineq atugarisanut sunniuteqarnerulernissamik piusaqarnerup kinguneranik isumaqatigiinnisnaatitaaneq Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nuunneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat kattuffinnut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunut isumaqatigiinninnisarnaalernissaq kissaatigisimavaat.

Danmarks Lærerforeningip aamma L.C.-ip kissaatigineqartumut tassunga paasinninnerat annertusimavoq. Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisorpassuarnut, kattuffittut nukittuutut isumaqarfigisaminnik, tassa Danmarks Lærerforeningimik, qimatsinissamik ernummatiginnittunut tamanna allaanerulaarsimavoq. Taakkua isumaqatigiinniarnertit kattuffimmut minnerungaatsiartumut isumagisassanngortinnissaat ernummatigisimammassuk.

Taamaalinerani Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut amerlanerussuteqarluartut tjenestemandiupput tikisitat Grønlands Lærerforeningimut ilaasortaallutik. Taanna isumaqatigiinniar-nikkut ataatsimoorfimmud, Nunatsinni Atorfiliit Kattuffiannut – ulluinnarni NAK-imik naalisarneqartartumut - ilaasortaasimavoq. Kattuffik taanna ilumini isumaqatigiinnnginnerit sakkortuut pissutigalugit kingusinnerusukkut ajalusoorsimavoq.

1991-imi isumaqatigiinniarnertit naammassinerisa kingorna Danmarkimit angalaqatigiit Kalaallit Nunaaliarsimapput Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiinniarnertit nuunneqarnissaannut isumaqatigiissutigineqartussat pisariaqartut kingulliit inissinniartussaalugit. Taamani angalaqatigiit taakkua tassaasimapput Danmarks Lærerforeningip siulittaasua Martin Rømer, L.C.-mi aamma Danmarks Lærerforeningimi allattoqarfiisa pisortaat marluusut Max Haugaard aamma Hans Ole Frostholt kiisalu Danmarks Lærerforeningimi Hovedstyrelsenimit attaveqaataasoq Mikkel Michelsen.

Af Mikkel Michelsen

At overenskomstforhandlinger for ansatte i Grønland foregår netop i Grønland, forekommer de fleste at være en selvfølge, men sådan har det ikke altid været. Tidligere foregik forhandlingerne langt fra Grønland. Helt frem til 1991 foregik forhandlingerne for lærerne i Grønland i regi af L.C. (lærernes centralorganisation) primært i København. Men kravet om større og større indflydelse på egne forhold i Grønland, betød, at en overførsel af retten til at forhandle blev flyttet fra Danmark til Grønland.

Grønlands Hjemmestyre ønskede at forhandle med organisationer der var hjemmehørende i Grønland.

I Danmarks Lærerforening og i L.C. var der stor forståelse for dette ønske. Lidt anderledes var det for mange lærere i Grønland, der var bange for at forlade det, de opfattede som en stærk organisation, nemlig Danmarks Lærerforening. De var bange for at overlade forhandlingerne til en betydelig mindre organisation.

På det tidspunkt var langt de fleste lærere i Grønland tilkaldte tjenestemænd og var medlemmer af Grønlands Lærerforening. Denne var medlem af et forhandlingsfællesskab, Tjenestemænds og Overenskomstansattes Centralorganisation – i daglig tale forkortet til NAK. Denne sammenslutning led senere en hård skæbne på grund af voldsomme interne uenigheder.

Efter overenskomstforhandlingerne var afsluttet i 1991 tog en delegation fra Danmark til Grønland for at forhandle de sidste nødvendige aftaler om overførslen af forhandlingerne med hjemmestyret på plads. En delegation bestående af daværende formand for Danmarks Lærerforening Martin Rømer, de to sekretariatschefer for henholdsvis L.C. og Danmarks Lærerforening Max Haugaard og Hans Ole Frostholt samt kontaktperson fra hovedstyrelsen i Danmarks Lærerforening Mikkel Michelsen.

Tamatuma peqatigisaanik Grønlands Lærerforeningip ataatsimeeqatiginissaanut piffissaqartoqarpoq kiisalu ilinniartitsisunut ilaasortanik ataatsimiittisinernut, taakkunanilu siunissaq Kalaallit Nunaanni akissarsiat pillugit isumaqatigiinniutigineqartalerfigisassa qaqilerneqarluni oqaluuserineqarpoq. Takkuttut ilarpassuini nalornineq malunnaatilerujussuuvog, tamannalu tunngavigalugu Danmarks Lærerforeningip siulittaasua Martin Rømer ataatsimiinnerit ilaanni oqarpoq, ilinniartitsisut "sikutami kisimiittussanngorlugit qimanneqarnavianngitsut".

Ilinniartitsisoq Danmarks Lærerforeningip siulittaasorisimasaanik oqaloqateqarsimavog. "Ukiopassuit matuma siorna pisimagaluartoq eqqaamalluarpara. Taamaallungami erseqqisaatigaara, isumaqatigiinniarnert siunissami Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartalissagaluartut Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut aamma Danmarks Lærerforeningip akornanni qanimut attaveqatigiittoqartuaannassasog. Qujanartumillu ullumikkut taamaappog, kisiannni nalornineq malunnartorujussuusimavog", Martin Rømer eqqaamasani tunngavigalugit oqarpoq, nangillunilu:

"Kingumut qiviarlunga qularinngilluinnarpara taamani eqqortumik iliuuseqarsimalluta. Kingusinnerusukkullu Danmarks Lærerforeningimi Kalaallit Nunaanni atorfinnik mattusisariaqaleratta takutipparput Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut uagullu Lærerforeningimeersut akornanni qanimut attaveqatigiittoqartoq" Martin Rømer naggasiivoq.

IMAK-ip siulittaasua, Birthe Therkildsen, oqarpoq:

"Ullumikkut IMAK-ip Danmarks Lærerforeningillu akornanni sulii qanimut attaveqatigiittoqarpoq. Lærerforeningimik tapersersorteqarnerput toqqissisimanaraarput. Vandkunstenimi (Lærerforeningenip Københavnimi allaffia) aamma Hovedstyrelsenimi attaveqaateqarpugut. Ulluinnarni sulinitinni taamatut isumannaallisaateqarnerput nuannersuuvog. Ulluinnarnimi eqqarsaatigisanngilluinnarparput isumaqatigiinniartarnerit qangaanerusog allaanerusimasut, taamaassimasaarluta taamani suliarineqartartut atasinnaassuseqarlutut paasinarsisimmata, kingusinnerusukkullu taasisutiginninnerne ersarissunik angusaqartarsimanitsigut eqqissilluta oqarsinnaavugut, suliaasaq kivissinnaasimagipput", Birthe Therkildsen naggasiivoq. ■

Der var samtidig tid til at holde møder med Grønlands Lærerforening samt at deltage i medlemsmøder for lærerne, hvor fremtiden med lønforhandlinger i Grønland blev debatteret og endevendt. Usikkerheden var fremherskende hos mange af de fremmødte, hvilket fik formanden for Danmarks Lærerforening Martin Rømer til på et af møderne at udtale, at lærerne bestemt "ikke ville blive efterladt alene på en isflage".

Ilinniartitsisoq har talt med den tidligere formand for Danmarks Lærerforening.

"Selv om det er mange år siden, husker jeg det tydeligt. På den måde fik jeg jo understreget, at selv om forhandlingerne i fremtiden skulle foregå i Grønland, så ville der altid være tætte bånd mellem lærerne i Grønland og Danmarks Lærerforening. Og sådan er det da heldigvis i dag, men usikkerheden var helt tydelig", husker Martin Rømer, og fortsætter:

"Set i bagspejlet er jeg helt sikker på, at vi gjorde det rigtige den gang. Og da vi i Danmarks Lærerforening senere måtte blokere for stillinger i Grønland, viste vi jo netop, at båndene var tætte mellem lærerne i Grønland og os i Lærerforeningen" slutter Martin Rømer.

Formanden for IMAK, Birthe Therkildsen, siger:

"I dag er båndene mellem os i IMAK og Danmarks Lærerforening stadig tætte. Vi er trygge ved at have Lærerforeningen i ryggen. Vi har kontaktpersoner såvel i Vandkunsten (Lærerforeningens kontor i København), som i Hovedstyrelsen. Det er dejligt, at vi har den sikkerhed i vores daglige arbejde. I dagligdagen tænker vi slet ikke på, at forhandlingssituationen en gang har været anderledes og det må jo bl.a. være fordi, at det, der blev lavet den gang, har vist sig at være bæredygtigt, og med de klare resultater, vi har haft ved senere urafstemninger, kan vi roligt sige, at vi har løftet opgaven", slutter Birthe Therkildsen. ■

Siulersuisunut qinigassanngorteqqippunga

Jeg genopstiller til bestyrelsen

Allattoq Bodil Kleist Schierbeck

IMAK-imi siulersuisunut qinersivimmi Nuummi, novembarimi 2017-imi, qinigaavunga.

Siulersuisut suliassa qarfiupput ilikkagasa qarfiulluartut pissanganartullu, siulersuisunilu ilaasortat aningaasaqarnikkut, perorsaanikkut sullivimmilu avatangiisitigut soqutigisaat isumagisarpavut. Ataatsimiinnerit ataatsimeersuarnerrillu pissanganartorujussuit peqataaffiginikuuakka. Katuami Future Greenland aamma Nakuusa, taakkunanilu IMAK-imi tunngaviit suliniute qarfiillu saqqummiussiviginikuullugit. Oqaatsit pillugit HHE 2018-imi isumasioqatigiinneq. Tamatuma saniatigut nunatsinni partiinik assigiinngitsunik ilaasortatta Nunatsinni atugarisaannik paasinninneq siuarsarniarlugu ataatsimeeqateqarnernik peqataaffiginikuullugit. Siulersuisunit (NLS) Nordisk Lærerorganisationers Samrådimi aallartitassatut toqarneqarnikuuvunga. Finlandimi 2020-mi isumasioqatigiinnermut peqataavunga. Peqataasut namminneq oqaatsit atorlugit oqalupput, Islandimiutut, Savalimmiormiutut, Norskisut, Svenskisut, qujanartumik tuluttuumut nutserisoqarpoq. Finlandimi NLS-imi ataatsimiinnermi peqatigiiffilerineq aamma Nunani avannarlerni allani atuarfiit qanoq ingerlanneqarnerat pillugit paasissutissanik pissarsilluarpunga. IMAK-imit naligiissitaanermut siunnersuisoqatigiinnut ilaasortassatut innersuunneqarpunga Naalakkersuisunillu qinigaallunga.

Inatsisartunit inatsisit allannguutissaannut tusarniaassuterpasuarnik uagut /IMAK tigusaqartarpugut, tamakkualu qanimut atuaqqissaartarpakka/nalunaaqutsersortarpakka siulersuisunilu ataatsimiinnissatsinnut allaaserisaqartarlunga, oqaluuserisassanngortitsisarlunga siunersuuteqartarlungalu. Akissutigisartakkakka pingaaruteqarput, ilaasortatsinnut, meeqqat atuarfiannut innuttaasunullu iluaqutaammata. Taa-maalillunga akisussaqaataaninnik pimoorulluinakkannik misigisimasarpunga.

Af Bodil Kleist Schierbeck

Jeg blev valgt til bestyrelsen i IMAK i valgkredsen Nuuk, november 2017.

Bestyrelsesarbejde er lærerigt og spændende, hvor vi i bestyrelsen varetager medlemmernes økonomiske, pædagogiske og arbejdsmiljømæssige interesser. Jeg har deltaget i meget spændende møder og konferencer. Future

Greenland og Nakuusa i Katuaq, hvor jeg fremlagde IMAK's principper og indsatsområder, sprogseminaret i HHE 2018. Desuden har jeg deltaget i møder med forskellige politiske partier i Grønland for at fremme forståelsen for vores medlemmers situation i Grønland.

Jeg blev af bestyrelsen valgt som delegat i (NLS) Nordisk Lærerorganisationers Samråd, hvor jeg var til samråd i Finland i 2020. Deltagerne talte deres modersmål som var Islandske, Færøske, Finske, Norske og Svenske. Der var heldigvis engelsk oversættelse. Til NLS-mødet i Finland fik jeg gode informationer om foreningsarbejdet, og om hvordan skolerne i andre nordiske lande fungerer. Fra IMAK blev jeg indstillet som medlem af ligestillingsrådet og blev valgt af Naalakkersuisut.

Vi /IMAK modtager mange høringer til kommende ændringer af love fra Inatsisartut, som jeg nærlæser/markerer og skriver notater omkring, diskuterer og kommer med eventuelle ændringsforslag til ved vores bestyrelsesmøder. Mine svar er vigtige, da de gavner vores medlemmer, folkeskolen og samfundet. På den måde føler jeg et medansvar, som jeg tager seriøst.

2019-imi isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnertit peqataaffigisimasannik pissanganarnerpaapput. Siulersuisunut ilaasortat sinnerlugit ukioq manna isumaqatigiinniarnertit peqataaqqissaanga, tamannalu qilanaaraara. Ilaasortavut sinnerlugit pitsaasumik angusaqarnissaq sukataarutigeqqinniarnarpara. IMAK-ip tungaanit ilinniartitsisunut atugassarititaasut pissutsillu ataavartumik isiginiarneqassapput, aamma tusagassiutitigut. Inuiaqatigiinni oqallinnerit, IMAK-ip ilaasortaminut atugassarititaasut isumagisinnaajumallugit peqataaffigisariaqartagai, ingerlaavartumik pisarput. Nunatsinni innuttaasut ilinniartitsisutut suliatinnut ataqqinninnerussapput. Ilinniartitsisutut nunarujussuarmi, illoqarfimmiit illoqarfimmut kiisalu nunaqarfimmiit nunaqarfimmut, assigiinngiiaaqsumi siammarsimavugut. Sulinitinni atugassarititaasut, pissutsit inissisimaaffiillu assigiinngitsorujussuupput, taamaattumik IMAK-ip kattuffittut ilaasortatsinnut tamanut atuunnissaa pingaaruteqaqaaq.

Qinigaaaffimmi tulliuttumi siulersuisunut qinigassanngorteqqinniarnalunga aalajangerpunga. Akisussaassuseqartorujussuuneq suliannullu peqqissaarussisorujussuuneq pissuseraara. Isumaqarpunga misigisimallungalu IMAK-ip siulersuisuinut ilaasortaanera ilaasortatsinnut qinigaaaffimmi qaangiuttumi iluaqutaasimasooq. Ataatsimiinnertut takkuttarpunga tamatigut piareersarluarsimallunga, siunner-suuteqartarlunga, pisariaqartitsisutullu misigisimagaanga paasisuttissanik annertunerusunik piumasaqartarlunga.

Qinersinermi kingullermi uannik taasisimasut tamaasa matumani qutsavigerusuppakka. Ilissi pissutaalluni ilissinnik sullissinissaq immikkut pisinnaatitaaffigisimavara, Kalaallit Nunaat tamakkerlugu minnerunngitsumillu Nuummi qinigaaaffigisanni ilinniartitsisutut suliffeqarneq ilisimasaqarfiginerulersimallugu. Misigisimavunga Nuummi Kalaallit Nunaa-talu sinnerani ilaasortanut sullissinerup ingerlateqqinnissaanut sulit nukissaqarlualunga. Tamassi qinersilluarisi. ■

Overenskomstforhandlingerne i 2019 var helt klart det mest spændende, som jeg har deltaget i. Jeg skal på vegne af de andre bestyrelsesmedlemmer igen deltage i overenskomstforhandlingerne i år, det ser jeg frem til. Jeg vil igen kæmpe for gode resultater på vegne af vores medlemmer. Der skal fra IMAK være vedvarende fokus på lærernes arbejdsvilkår og situation, også i pressens regi. Der kommer løbende debatter i samfundet, hvor IMAK skal deltage for at varetage sine medlemmers vilkår. Den grønlandske befolkning skal have mere respekt for vores fag som lærere. Vi er som lærere spredt ud over et stort land, hvor vilkårene er meget forskellige fra by til by samt fra bygd til bygd. Vores arbejdsvilkår, situationer og placering er vidt forskellige, så det er vigtigt at IMAK som fagforening er der for alle vores medlemmer.

Jeg har igen besluttet mig for at stille op til bestyrelsen ved næste valgperiode. Jeg er af natur meget ansvarsbevidst og omhyggelig med det jeg laver. Jeg mener og føler at mit bestyrelsesmedlemskab i IMAK har gavnet vores medlemmer i den forgangne valgperiode. Til møderne kommer jeg altid velforberedt, stiller spørgsmål, kommer med forslag og ønsker mere information, hvis jeg føler for det.

Jeg vil her takke alle dem som har stemt på mig ved sidste valg. På grund af jer har jeg haft det privilegium at arbejde for jer, fået mere indsigt i lærerjobbet i hele Grønland og ikke mindst i Nuuk, hvor jeg er valgt. Jeg føler, at jeg stadig har mange kræfter til at fortsætte med at arbejde for medlemmerne i Nuuk og i resten af Grønland. Godt valg til jer alle sammen. ■

CV

1959 Inuusooq 16.maj kl.03:30.
1965 Uummannami atualerneq.
1967-77 Sisimiut Minngortuunnguup Atuarfia.
1969-1970 Fraugde skole.
1977-78 USA AFS high school
1981 Nuuk HF.
1988 Nuummi Ilinniartitsisutut ilinniagaqartooq.
1996 Danmark/Frederiksberg Addiction counselor
1999-2000 Canada teachingskills/teachningmethods SFU
2012 Nuuk Bachelor perorsaanermi psykologi
2015 Nuuk Master perorsaanermi psykologi
2017 Nuuk/USK Atuarfuup siulersuisui
2017 IMAK Nuummi qinersivimmi siulersuisunut ilaasortaq
2021 TR-USK

CV

1959 Født 16.maj kl. 03:30
1965 Skolestart, Uummannaq
1967-77 Minngortuunnguup Atuarfia, Sisimiut
1969-1970 Fraugde skole
1977-78 AFS high school, USA
1981 HF, Nuuk
1988 Læreruddannelsen Ilinniartitsisutut, Nuuk
1996 Addiction counselor, Frederiksberg, Danmark
1999-2000 Teachingskills/teachningmethods, SFU, Canada
2012 Bachelor i pædagogisk psykologi, Nuuk
2015 Master i pædagogisk psykologi, Nuuk
2017 Skolebestyrelsen, USK, Nuuk
2017 Bestyrelsesmedlem, IMAK, Nuuk valgkreds
2021 TR-USK

Suliaq pissanganartoq ingerlateqqikkusuppara

Jeg vil fortsætte det spændende arbejde

Siulersuisuni sulineq pisariuvoq,
pissanganarlunili.

Taamaattumik siulersuisunut
qinigassanngorteqqinnissannut
piareersimavunga.

Arbejdet i bestyrelsen er krævende,
men samtidigt spændende.

Jeg er derfor parat til
at stille op til bestyrelsen
endnu engang.

Allattoq Monica Dorph

Uanga, Monica Dorph, IMAK-ip siulersuisuini maanna ukiuni 2- 2 ½-ini ilaasortaavunga.

Kisianni 2017-imi TR-iulunga Ilulissani sinniisoqarfiup ataatsimiinneranut peqataavunga, tassanilu IMAK-ip siulittaasussaanik qinersisoqarpoq.

IMAK-mi ilaasortatut ukiut ingerlaneranni malinnaaffigivara. Nuummi TR-erput eqeersimaarlunilu suliaminut tunniusimaluarsimavoq, taamaattumik IMAK-ip qanoq aaqqissuusaanera sulinerullu qanoq ittuunera uanga nammineq alapernaaffigilerpara.

Siulersuisunut ilaasortatut ukiuni kingullerni marlunni misigisarpassuaqpunga. Ilaatigut nunarput angallavigisarpaput.

Af Monica Dorph

Jeg Monica Dorph, har nu siddet i 2- 2 ½ år i IMAK-bestyrelsen.

Men i 2017 var jeg med til repræsentantskabsmøde i Ilulissat, da jeg var TR, og der skulle være valg til formand for IMAK.

I årenes løb har jeg fulgt med i IMAK, som medlem. Vores TR i Nuuk var aktiv og engageret, så jeg blev selv nysgerrig om hvordan og hvorledes IMAK er organiseret og hvad arbejdet betyder.

Som bestyrelsesmedlem de sidste 2 år har jeg oplevet mange ting. Vi har bl.a. rejst rundt i landet.

Det gjorde vi i 2019 før repræsentantskabsmødet, hvor vi skulle samle oplysninger og krav fra medlemmerne til overenskomstforhandlingerne.

Taamaaliorpugut 2019-imi sinniisoqarfimmi ataatsimiinnissaq sioqqullugu, isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnissanut paasisutissanik ilaasortanillu piumasaqaatinik katersilluta.

Arlaliulluta angalagaangatta ataqatigiinnerput nukittunerulertarpoq. Ilaasortat uagullu akornatsinni ataqatigiinneq/suleqatigiinneq nukittunerulersutut malugineqarsinnaallunilu misigineqarsinnaasarpoq. Pissutsini tamani tamanik suleqateqarsinnaaneq uannut pingaaruteqartuaannarpoq.

Assigiinngiiaassuseq nukittoqqutitut atortarparput, misilittakatsinnut aamma tunuliaqutatsinnut/ulluinnarni sulinitsinnut ilanngullugu. Taamaattumik atuarfinni misigisartakkavut, sulinitsinnit atugassarititaasut, atuarfinni/sulinerminni ulluinnat qanoq pitsaanerumumik ingerlanneqarsinnaanerannik suleqatitsinnit saaffiginnissutit oqaluserisartorujussuuagut.

Misigisarpara uagut siulersuisuni suleqatitta/ilaasortat ulluinnarni "ajornartorsiutaat" pingaartitorujussuusarigut, qanoq iliorluni pitsaanerumumik ingerlatsisoqarsinnaanera, allanik periarfissaqarneris aporfissaqarneris. Taamaattumik oqallinnerit ingerlanneqartuaannartarput. Tamanna uummaarissumik pisarpoq, misigisimanartarlunilu tamakkua killeqanngitsumik oqaluserineqarsinnaasut.

Inuiaqatigiinnimi "ajornartorsiutit" tamatigut atuarfinni erserisneqartarput. Taamaattumik atuarfinni suleqatit/ilinniartitsisut suliasarpassuaqartarput – amerlanertigut atuartut aqukkumi-naaatsut amerliartuinnarnerannik.

Avatangiiserisatsinni attuumassutilinnut tamanut – ilinniartitsisunut aqutsisunullu atugassarititaasut ulluinnarnilu suleriaatsit pisariuneruleriartuinnarnerat siulersuisuni isumaqatigiissutigisariippat misigisarpara. Tamanna kattuffitsinni misigisarparput. Suliasat sakkortuut amerlanerusut takkuttalersimapput, ilinniartitsisorpassuillu uippakajaarnermit allanillu eqqugaasalersimanerat misigisarparput.

Nalunngilarput IMAK-ip allattoqarfiani tamaviaarluni sulisoqartoq, sulisullu ulapittorujussuusut, uagullu sapinngisannguatsinik ikorfartuiniartarpugut/ikiuunniartarpugut. Tamakkua qanimut suleqatigiissutigisarpagut.

Kattuffitta ingerlanneqarneranut sulisunullu tatiginninneq suleqatigiinnerlu pitsaasut aalajangiisuusorujussuupput. Sapinngisannguatsinnik suleqatigiinnerput misigisarpara, aamma inuiaqatigiinni politikki piffissaqarfigneqartariaqartoq, kattuffilerineq piffissaqarfigneqartariaqartoq, ilaasortat piffissaqarfigneqartariaqartut minnerunngitsumillu siulersuisunut suleqatinullu siunnersuutininik/siunnersuinerminik tunniussaqaartoqartariaqartoq.

Siulersuisuni sulineq pisariuvoq, pissanganarlunilu. Taamaattumik siulersuisunut qinigassanngorteqqinnissannut piareersimavunga.

Takorloorpara siunissami pissutsit/suliniutit arlallit sukumiisumik eqqumaffigneqartariaqassasut:

- Akissarsiat pillugit Ataatsimiititaliami sulinerup malinnaavigneqarnissaa, siulersuisutut/ilaasortatut nammineerluni qanimut

Når vi rejser flere, bliver vores bånd forstærket, styrken bliver større og sammenholdet/samarbejdet mellem os medlemmer kan mærkes og føles. Det er altid vigtigt for mig, at man kan samarbejde om alt i alle situationer.

Mangfoldigheden bruger vi som en styrke, sammen med vores egne erfaringer og baglandet/det dagligdage arbejde. Så vi diskuterer/debatterer meget omkring vores oplevelser på skolerne, om vores vilkår, om kollegaers bøn om hvordan hverdagen skal køres i skolerne/på arbejdet.

Jeg oplever, at vi i bestyrelsen går meget op i kollegaers/medlemmers "dagligdagsproblemer", om hvordan det eventuelt kan gøres bedre, om der er alternativer og forhindringer. Så der er altid diskussioner og debatter. Det er livligt, og det kan føles, at man kan snakke om det i det uendelige.

Samfundets "problemer" afspejler sig jo altid i skolerne. Derfor har kollegaerne/lærerne på skolerne rigeligt at se til - ofte med flere og flere elever, der er umulige.

Jeg oplever, at vi i bestyrelsen er enige om, at vilkårene bliver hårdere og den daglige rutine bliver mere og mere krævende for alle parter i vores miljø – lærere og ledelse i mellem. Vi oplever det i vores fagforening. Der er kommet flere anstrengende sager, og vi oplever at mange lærere bliver ramt af stress osv.

Vi ved, at der i IMAK's sekretariat arbejdes for fuldt drøn, og personalet knokler meget, og vi prøver at støtte/hjælpe så meget som vi kan. Vi samarbejder tæt om det.

God tillid og samarbejde er meget afgørende for driften af vores fagforening og for personalet. Jeg oplever at vi samarbejder så godt vi kan, og at man skal afgive en del tid på politik i samfundet, afgive tid til fagforeningsarbejde, give sig tid til medlemmer og ikke mindst til at komme med forslag/rådgivning til bestyrelsen og kollegaerne.

Arbejdet i bestyrelsen er krævende, men samtidigt spændende. Jeg er derfor parat til at stille op til bestyrelsen endnu engang.

Jeg forestiller mig, at man skal være grundigt opmærksom på flere ting/tiltag i fremtiden:

- At man følger arbejdet i Lønkommissionen, at man selv følger tæt med som bestyrelse/

malinnaanissaq. Immaqa tamanna aqutigisariaqarparput. Tamanna siunissap takutikkumaarpaa.

- Siulersuisunut ilaasortatut nunap immikkoortuani/kommunimi inissisimaffigisami TR qanimut suleqatigineqassasoq, ilaatigoo-riarluni attaveqatigiittoqartassasoq, siunersieqatigiinneq anner-tunerusinnaaqqullugu. Suliassat oqimaanneruleriartorput/sakkor-tuneruleriartorput, ilaatigullu tatigisatut sinniisut soriarsinnaan-ngitsutut misigisimasarput, imaluunniit oqaloqatissaaleqisarlutik. Naak IMAK-imi sulisut sulilluaraluartut. Ilaatigooriarlunili allanik naapeqateqarnissaq aamma pisariaqartinneqartarpoq.

- Kommunimi inissisimaffigisami ilaasortanik ajornanngippat ukiumut ataatsimeeqateqartoqassasoq. Nutarterinerit, oqallinne-rit, piunasaqaatit allallu ullormut oqaluuserisassaniissinnaapput. Sammisat kattuffimmut attuumassuteqartut, ilaasortat "ilaasortaa-ginnarniassammata", tamatumalu peqatigisaanik aamma neriuti-lugulu, namminneq tunniussimalissasut eqeersimalissasullu.

Siulersuisuni/nunap immikkoortuini agguataarineq pisariaqas-sappat allannngortinneqarsinnaavoq, siulersuisuni suliassat siam-marneqarnerusinnaaqqullugit.

- Nittartakkap soqutiginarnerusunngortinneqarnissaa/pissan-ganarnerusunngortinneqarnissaa. Sinerissami ilaasortat kattuf-fimminnit paasissutissanik pissarsiniarlutik attaveqarluarneruler-sinnaaqqullugit.

- Sinerissami, pingaartumillu isorliunerusuni, ilinniartitsisut kiserliortutut avinngarussimasutullu misigisimasarnerat. Pitsaane-rusumik attaveqarfiginissaat sulissutigisariaqarparput sulinerullu kingorna supervisioneqarsinnaaneq iluaqutaasinnaasorujussuus-saaq.

- Ilaasortatut/siulersuisutut tusagassiuutit/nittartakkat inuit at-taveqatigiittarfiisa eqqumaffigineqarnissaat, aamma allattoqarfiup siulittaasoqarfiullu tatigineqarnissaat taakkununngalu tapersersui-nissamut piareersimanissaq.

- Siulersuisuni inuiaqatigiinni allannguutit, inatsisit/Inatsisar-tuni oqaluuserisassat eqqumaffigineqarnissaat, pingaartumik atuarfiit ilinniartitaanerlu pineqartillugit.

Siulersuisunut qinigassanngorteqqippunga nuannarigakku kat-tuffimmilu sulinermik soqutiginnittorujussuugama. Kattuffitsinnut siunissami taperseeqataarusuppunga ikorfartueqataarusullungalu. Piffissap ingerlanerani misilittagaqangaatsialersimavunga, taamaat-tumillu suliniutit pissanganartut aallartissimasavut ingerlateqqik-kusullugit, tamatumalu piffissaqarfiginissaa nukissaqarfiginissaa qularinngilara. ■

medlem. Måske skal vi den vej. Det vil fremti-den vise.

- At man som bestyrelsesmedlem skal have tæt samarbejde med TR i den region/kommu-ne man er i, og at man også indimellem kon-takter hinanden så der er mere sparring. Sager bliver mere og mere tunge/anstrengende, og nogle gange føler tillidsrepræsentanterne sig i afmagt, eller mangler bare nogen at snakke sammen med, selvom IMAK's personale gør det så godt de kan. Men nogle gange er der også behov for fysisk møde med andre.

- At man helst årligt afholder møde med medlemmerne i den kommune man er i. Opda-teringer, diskussioner, krav og andre ting kan være på dagsordenen. Fagforeningsrelaterede emner, så medlemmer kan "forblive" og sam-tidig også håbe, at de selv bliver engagerede og aktive.

Fordelingen i bestyrelser/regioner kan evt. ændres, således at bestyrelsens opgaver spredes mere.

- At hjemmesiden gøres mere interessant/spændende. Så medlemmer langs kysten kan have bedre kontakt med informationerne fra deres fagforening.

- At lærerne på kysten, især i yderdistrikter-ne, føler sig ensomme og isolerede. Vi skal ar-bejde på bedre kontakt, en form for supervision efter arbejdstid vil kunne hjælpe meget.

- At man som medlem/bestyrelse skal være opmærksom på medier/sociale medier, og at man tillid til sekretariatet og formandskabet og er parat til at støtter dem.

- At man som bestyrelse skal være opmærk-som på ændringerne i samfundet, lovgivnin-ger/ Inatsisartuts dagsorden, især når disse handler om skolerne og uddannelse.

Jeg stiller op igen til bestyrelsen fordi jeg elsker det og interesserer mig meget for fagfor-eningsarbejdet. Jeg vil gerne i fremtiden bidra-ge til og støtte op om vores fagforening. Jeg har nu fået en del erfaring igennem perioden, og vil derfor gerne fortsætte de spændende projekter vi har sat i gang og jeg er sikker på, at jeg har både tid og styrke til det. ■

Misilittakkat pingaaruteqarmata qinigassanngorteqqippunga

Erfarings er vigtig, så jeg stiller op igen

Ilaasortaaninni ataatsimiinnernut peqataajuartarsimavunga. Siulersuisunut ilaasortaaninni ilaasortatsinnut aalajangiinerit naapertuilluarnepaat tamatigut taperserlugit aalajangiisarpunga, aamma sulisunut suliat eqqarsaatigalugit.

Gennem min tid har jeg altid været med til møder. Jeg har altid været med til at tage de mest retfærdige beslutninger for vores medlemmer gennem min tid som bestyrelsesmedlem, også i.h.t.. personsager.

Allattoq Nikoline Cortzen

Nikoline Cortzenimik ateqarpunga 56-inillu ukioqarlunga. Ukiuni 29-ngajanni ilinniartitsisuuvunga. IMAK-imi Sinniisoqarfimmut ukiuni 12-ni ilaallunga. 2017-imi nunap immikkoortuanit Avannaanit siulersuisunut qinigaavunga. Ataatsimeeqatigiinnermi siulermi IMAK-ip siulersuisuini siulittaasup tulliatut 2018-imi qinigaavunga. Ukiuni 13-ini tagigisatut sinniisuuvunga mart-sillu qaammataani ukiunik marlunnik sivitsueqqammerlunga. Taamaattumik sulinermit atugassarititaasut iluanni misilittagaqangaatsiarpunga.

Ukiut ingerlanerini tamani sulinermit atugassarititaasut soqutigisarivakka, taamaattumillu paasisaqarnerorusukkaangama imaluunniit isiginiagasaqaraangat tunuarsimaartarnanga. Isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnernut kingullernut peqataavunga, tamannalu ilaasortanut angusarissaarfusimavoq.

Af Nikoline Cortzen

Jeg hedder Nikoline Cortzen og er 57 år. Jeg har været lærer i snart 29 år. Jeg har været med i IMAK's Repræsentantskab i 12 år. Jeg blev valgt ind i bestyrelsen i 2017 for region nord. Jeg blev valgt som næstformand af IMAK's bestyrelse i 2018 under det 1. fysiske møde. Jeg har været til-lidsrepræsentant i 13 år og har lige forlænget med 2 år her i marts måned. Så jeg har en del erfaring indenfor arbejdsvilkår.

Jeg har gennem alle årene interesseret mig for mine arbejdsvilkår og har ikke stået tilbage, hvis der

er noget jeg gerne vil vide eller sætte fokus på. Jeg har deltaget ved den sidste overenskomstforhandling for første gang som gav et godt resultat for medlemmerne.

Sammisassat sorsuutigerusutakka iserfigissagukkit tamak-
kua tassaapput:

1. Ilinniartitsisunut akissarsiatigut sulinermilu atugassa-
rititaasut. Ilinniartitsisut inuiaqatigiinni ineriartornermut ma-
linnaasumik akissarsiaqartitaanissaat sorsuutigiuarusuppara.
Sinerissami atuarfinni tamani sulinermi atugassarititaasut
pitsaanerpaanissaat.

2. IMAK-ip kattuffittut inuiaqatigiinni nukittuujunissaa
saqqumilaartuunissaalu suleqataaffigerusuppara. Ilinniartit-
sisunut ataqqinninneq pilerseqqinneqartariaqarpoq, atuartor-
passuit meeqqat atuarfiat naammassigaangamikku ingerla-
riaqqittannginnerinut ilinniartitsisut pisuutillugit politikerinit
"saassutarineqartarnermut" taarsiullugu.

3. Kattuffitsinnit IMAK-imit pitsaanerusumik paasissutis-
siisarnissaq sulissutigerusuppara. Sulisut naammappata taava
paasissutissiisarneq immaqa inissaqarnerussaaq. IMAK-imit
pitsaanerusumik paasissutissiisarneq pineqassappat ilaasor-
taanermut akiliutip qaffanneqarnissaa tunuarsimaarutigis-
sangilara. Sulisummi amerlanerussappata aningaasat amer-
lanerusut pisariaqassapput taamaattumik ilaasortaanermut
akiliutip qaffanneqarnissaa avaqqussinnaanngilarput.

Ilaasortaaninni ataatsimiinnernut peqataajuartarsimavu-
nga. Siulersuisunut ilaasortaaninni ilaasortatsinnut aalaja-
ngiinerit naapertuilluarnepaat tamatigut taperserlugit aalaja-
ngiisarpunga, aamma sulisunut suliat eqqarsaatigalugit. ■

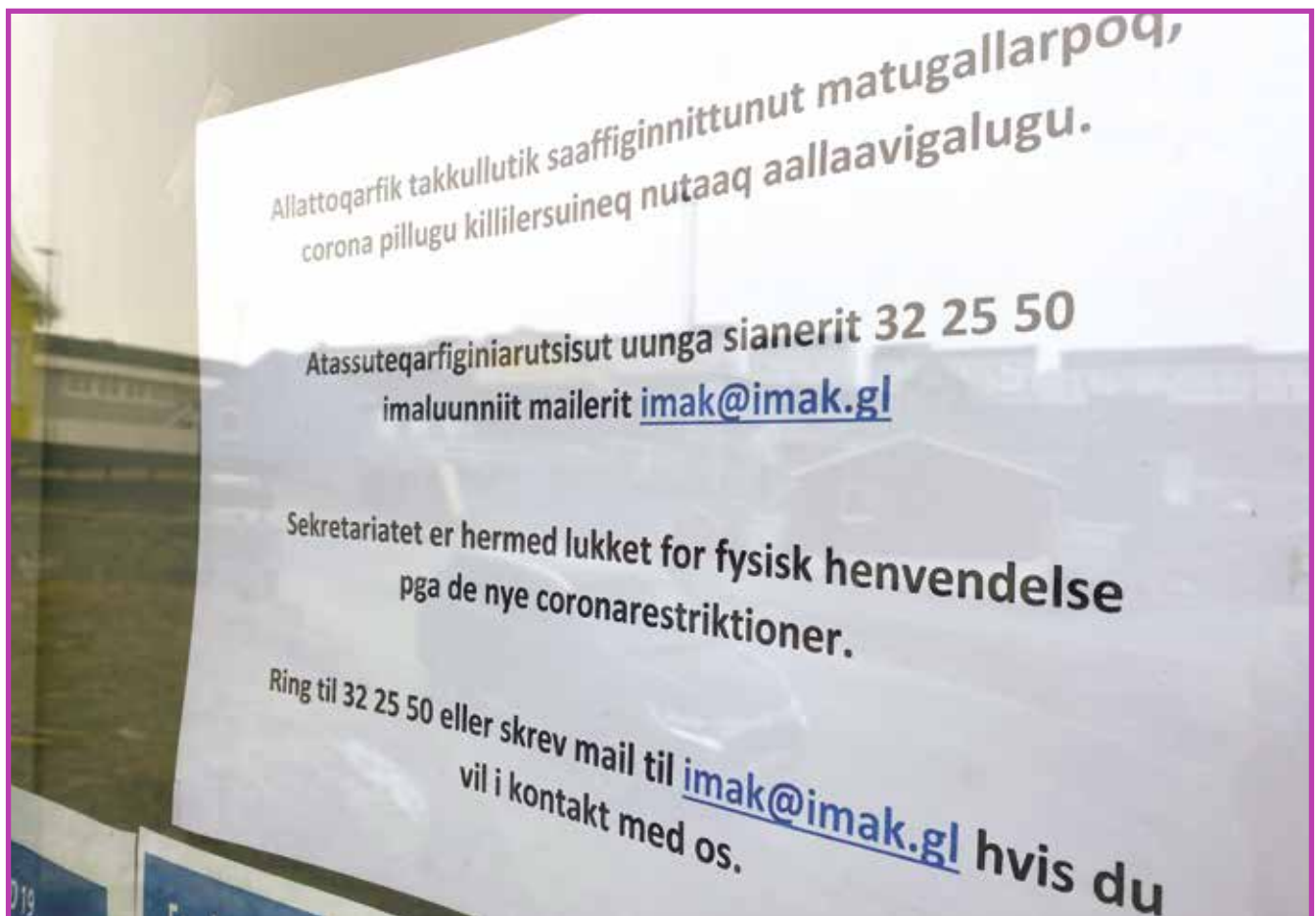
Hvis jeg skal komme på emner som jeg vil kæmpe
for kan jeg nævne:

1. Lærernes løn- og arbejdsvilkår. Jeg vil altid
kæmpe for at lærerne får en løn som følger med sam-
fundsudviklingen. De bedste arbejdsvilkår i de re-
spektive skoler ude på kysten.

2. Jeg vil være med til at arbejde for at IMAK,
som organisation, er stærk og synlig i samfundet.
Respekten for lærerne skal genfindes, i stedet for blot
at være "skydeskive" fra politikernes side om at det
er lærernes skyld at mange ikke fortsætter efter endt
skolegang i folkeskolen.

3. Jeg vil arbejde for bedre information fra vo-
res forening IMAK. Hvis der er nok personale vil
der måske være mere plads til information. Jeg står
ikke tilbage for kontingentforhøjelse, hvis det er for
at opnå bedre information fra IMAK. Mere persona-
le kræver jo flere midler, derfor kan vi ikke komme
udenom kontingentforhøjelse.

Gennem min tid har jeg altid været med til mø-
der. Jeg har altid været med til at tage de mest ret-
færdige beslutninger for vores medlemmer gennem
min tid som bestyrelsesmedlem, også i.h.t.. person-
sager. ■

Nukissaqartutut suli misigisimavunga

Jeg føler stadigvæk at jeg har kræfterne til det

Siulersuisunut
qinigassanngorteqqinniarlunga
aalajangiussimavara suliaqut
nuannareqigakkit pulaffiginikuullugillu.
Isumaqatiginninniartarnerillu allatu
ingerlanneqartalernissaat pissanganartutut
isigigakkit. Nukissaqartutut suli
misigisimavunga taamaattumik IMAK-ip
siulersuisuinit sassaqqissamaarpunga.

Jeg har besluttet mig for at genopstille
til bestyrelsen, da jeg er glad for
vores arbejdsopgaver, som jeg har
fået et indgående kendskab til.
Også fordi jeg er spændt på hvordan
overenskomstforhandlingerne kommer til at
køre i fremtiden. Jeg føler stadigvæk at jeg
har kræfterne til det, og derfor agter jeg at
stille op igen til valg til IMAK's bestyrelse.

Allattoq Kiistat L. Sandgreen

IMAK siulersuisuini ukiuni
arfneq pingasungajanni qi-
nikkatut peqataareerpunga.
Ukiuni taakkunani ilikkakkt
misigisassallu unamminarsin-
naasut, nuannersut ulapaarfui-
sullu aqqusaarsimavakka. Min-
nerunngitsumik siulittaasut
pingasut aqqusaarsimavakka
siulersuisuini sulininni.

Qinigaaffik kingulleq nutaa-
tut isumaqatiginninniartarne-
rit allanngortinniartarput
maannamullu suli ingerlallutik
aaqqissuunneqarlutik. Qanga-
tut isumaqatiginninniartarnerit
unitsinneqarnissaat siunniun-
neqarpoq, Kattuffiillu allat
suleqatigalugit isumaqatiginnin-
niartarnerit pisariillisarneqarlutik
ingerlanneqartalissasut
sulissutigineqarpoq. Aallaqqaammut
piumaffigineqaratta isu-

Af Kiistat L. Sandgreen

Jeg har allerede været
med i IMAK's bestyrel-
se i snart otte år. Jeg har
haft lærerige og udfor-
drende, gode og travle
oplevelser gennem disse
år. Jeg har ikke mindst
været igennem 3 for-
mænd i mit arbejde i be-
styrelsen.

I løbet af sidste valg-
periode er man som no-
get nyt begyndt at refor-
mere overenskomstfor-
handlingsarbejdet, en
reform som stadig er under udarbejdelse. Man satser
på at ændre de traditionelle overenskomstforhand-
linger i samarbejde med andre fagforeninger, og man
arbejder på at effektivisere forhandlingerne. Det har

maqatiginninniartarnerit pillugit kattuffiit allat suleqatigissagigut, tamanna assut takorlooruminaappoq. Qanoq ingerlassanersut erseqqaserlussimaqaaq. Kisianni siunissami Kattuffinnik suleqateqarnerup siunertariinnarpaa, Kattuffinnut tamanut pisariinnerulissasoq, sivikinnerusumillu isumaqatiginninniartarnerit ingerlanneqartassallutik inummik ataatsimik aallartitaqartarluta, taassumalu siulersuisuni ilaasortat utertitsiffigisarluta. Taamaalluni sapaatit akunneri pingasut angullugit isumaqatiginninniartarnigut pisariinnerujussuangussapput. Maanna IMAK-imi allatoqarfimmiit aallartarput sassartittassuarput siulittaasoq qanimut peqatigalugu, saniatigullu uagut ilaasortat sinneri ataavartumik utertitsiffigineqartarluta.

Nappaatip Coronap atuunnerani angalaniarnerput uninngatinneqarsimavoq, taamaallunga Qasigiannugit, Qeqertarsuaq, Kangaatsiaq Aasiaallu tikingitsoorpakka. Taamaallunga isumaqatiginninniarnissamut piareersarnerit pinngitsoorput, allattoqarfimmiit aaqquissuussineratigut ataatsimiinnerit oqarasuaatit atorlugit ingerlanneqarlutik.

Qinigaaftik kingulleq assut pikkunarsimavoq ningiorput Lisbeth Frederiksen napparsimalermat kingornalu ajoraluatumik toqukkut qimagulluni. Lisbeth qanimut suleqatigisarsimavara angalaqatigiittarnernilu arlalinni peqatigisarlugu. Lisbethip Diskobugtimi angalasarnini nuannaarisaqaa, Aasianni- mi Qeqertarsuarmilu ilinniartisisuusimagami. Toqukkut qimagunnera siulersuisut sulinitinnut sunniuteqaqaaq, akissu- saaffimmi annertooujussuaq tigumminikuuaa, sunalu tamaat kaasarfimmioralugu.

Lisbethip qimagunnerata kingorna aamma siulersuisuni ilaasortaaqatigisimasarput Nivi Lund Lange "ikinngutigaa" napparsimalluni qimaguppoq, tamanna sakkortusimaqaaq. Inuusuttunnguugaluarluni misilittakkamigut Sinniisoqarfimmilu ilaasortaasimanermigut tunniussai annertusimaqaat. Minnerunngitsumik ikinngutaalluarnera kissalaarnera imaasiallaannaq qaangeruminaaqaat.

Lisbethip Nivillu eqqaaneqarneri ataqinartuulik.

Siulersuisunut qinigassanngorteqqinniarlunga aalajangius- simavara suliaqut nuannareqigakkit pulaffiginikuullugillu. Isumaqatiginninniartarnerillu allatu ingerlanneqartalernis- saat pissanganartutut isigigakkit. Nukissaqartutut suli misigi- simavunga taamaattumik IMAK-ip siulersuisuut sassaqqis- samaarpunga. ■

være meget svært at forestille sig dette, da vi til at starte med blev bedt om at samarbejde med andre fagforeninger omkring forhandlingsarbejdet. Det har været meget uklart hvordan det skulle foregå. Men formålet med den nye udformning af det fremtidige samarbejde med andre fagforeninger er blot at det skal foregå mere gnidningsfrit, og at forhandlingerne skal køre i kortere tid hvor vi udsender en repræsentant, som skal referere til bestyrelsesmedlemmerne. Derved bliver det i fremtiden meget lettere i forhold til tidligere tiders forhandlinger der kunne vare i op til tre uger. I dag vil vi blive repræsenteret af sekretariatets medarbejder i IMAK i tæt samarbejde med vores formand, og derudover vil vi, medlemmerne, blive orientere løbende.

Det har ikke være muligt at rejse rundt under Corona-krisen, og derfor har jeg ikke kunnet rejse til Qasigiannugit, Qeqertarsuaq, Kangaatsiaq og Aasiaat. Det har af den grund ikke været muligt at lave forberedelse til overenskomstforhandlingerne, og arbejdet blev udført ved telefonmøder via sekretariatet.

Sidste valgperiode har været meget hård, da vores formand Lisbeth Frederiksen blev syg og desværre afgik ved døde senere. Jeg har arbejdet tæt sammen med Lisbeth, og har deltaget i flere rejser sammen med hende. Lisbeth har været meget glad for at rejse rundt i Diskobugten, da hun har været lærer i Aasiaat og Qeqertarsuaq. Hendes dødsfald har haft store konsekvenser i vores arbejde i bestyrelsen, da hun har haft et stort ansvar og har haft et godt kendskab til det hele.

Efter Lisbeths dødsfald er vores tidligere kollega i bestyrelsen, Nivi Lund Lange, "min veninde", afgået ved døden efter sin sygdom, hvilket har været hårdt. Selv om hun er i en ung alder, har hun bidraget med rigtig meget på baggrund af sine erfaringer og medlemskab af Repræsentatskabet. Det er ikke mindst svært at komme over savnet af hendes varme og hendes gode venskab.

Æret være Lisbeths og Nivis minde.

Jeg har besluttet mig for at genopstille til bestyrelsen, da jeg er glad for vores arbejdsopgaver, som jeg har fået et indgående kendskab til. Også fordi jeg er spændt på hvordan overenskomstforhandlingerne kommer til at køre i fremtiden. Jeg føler stadigvæk at jeg har kræfterne til det, og derfor agter jeg at stille op igen til valg til IMAK's bestyrelse. ■

Ataatsimiigiaqqusissut

Indkaldelse

Ileqqoreqqusani § 15 naapertorlugu matumuuna sinniisoqarfimmi ileqqusumik ataatsimiinnissamut Kangerlussuarmi novembarip 6-ani 7-anilu ingerlanneqartussamut tulluuttuni taaneqartunik ullormut oqaluuserisassaqtumut ataatsimiigiaqqusivugut:

1. Aqutsissusamik qinersineq
2. Siulittaasup nalunaarutaa
3. Naatsorsuutit
4. Siunnersuutit takkussimasut
5. Missingersuutit ukiunullu tullernut marlunnut ilaasortaanermut akiliummik aalajangersaaneq
6. Siulittaasumik qinersineq
7. Danmarks Lærerforeningip ataatsimeersuarneranut peqataasussanik qinersineq
8. Kukkunersiuisunik apeqqusiisinnasunik sinniisussaanillu qinersineq
9. Tamalaat

Ullormut oqaluuserisassat inaarutaasut nassiunneqassapput kingusinnerpaamik ulloq 9. oktober.

Siunnersuutinik/oqaluuserisassanik nassiussinissamut piffissaq kingulleq tassaavoq 11.september.

Siulersuisut

Siulersuisunit

Matumuuna sinniisoqarfimmi ataatsimiinnissamut ataatsimiigiaqqusisoqarpoq. Sinniisoqarfik Kattuffimmi oqartusaasut qullersaraat tassanilu siulersuisut ataatsimiinnermit kingullermit ukiuni marlunni sulisimaneq nassuiaateqarfigisavaat, tassanilu aamma IMAK-imi siunissami sulinissamut periaasissat aalajangersarneqassapput. Siulersuisut ataatsimiinnissamut qilanaarput, ilaasortat kiinarsillugit naapeqatigiinneq tamatigit nuannersuusarpoq, tamannalu pisinnaasasooq neriutugalugulu naatsorsuutigaarput. Sinniisoqarfimmi digitalimik ataatsimiinneq misilillugu ingerlassimavarput, kiisanni taamatut ingerlateqqinnissaa kissaatiginngilarput. ■

Jævnfør vedtægternes § 15 indkaldes der hermed til ordinært repræsentantskabsmøde til afholdelse d. 6.-7. november i Kangerlussuaq med følgende foreløbige dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regnskab
4. Indkomne forslag
5. Budget og fastsættelse af kontingent for de flg. 2 kalenderår
6. Valg af formand
7. Valg af kongresdelegeret til Danmarks Lærerforenings kongres
8. Valg af kritiske revisorer og suppleanter for disse
9. Eventuelt

Endelig dagsorden udsendes senest d. 9. oktober.

Seneste frist for forslag/punkter på dagsordenen er d. 11.september.

Bestyrelsen

Fra bestyrelsen

Hermed er der indkaldt til repræsentantskabsmøde. Repræsentantskabet er foreningens øverste myndighed og det er her bestyrelsen redegør for arbejdet i de 2 år, der er gået siden sidste møde og det er også her, at vi lægger linjerne for det fremtidige arbejde i IMAK. Bestyrelsen ser frem til mødet, det er altid rart at mødes ansigt til ansigt og det håber og regner vi med kan lade sig gøre. Vi har prøvet at afholde repræsentantskabsmøde digitalt, det kunne lade sig gøre, men det er ikke noget, vi ønsker at skulle prøve igen. ■

Ilinniartitsisutut naammasserlaajulluni atorfininneq

At blive ansat som nyuddannet lærer

Allattoq Kistaaraq Abelsen

Aasaq 2020 ilinniartitsisutut naammassivunga, tamatumalu malitsigisaanik Atuarfik Mathias Storchimi ilinniartitsisutut atorfinillunga.

Ilinniartitsisunngorlaajulluni ukiut sisamat ilinniareer-
nermi atuarfimmu appakaalluni sungiussassat arlaqarput,
akisussaaffinnik tigooraaneq sulinerlu aatsaat iluamik ilin-
niarlugit aallartikkama.

Af Kistaaraq Abelsen

Jeg blev færdiguddannet som lærer i sommeren 2020, og blev derefter ansat som lærer i Atuarfik Mathias Storch.

Som nyuddannet lærer er der en del man skal vænne sig til når man just har studeret i fire år. Først der skulle jeg til at lære at tage ansvar og at arbejde.

Suut unamminarpat?

Unammillernarnerpaat annerpaartarivaat sulilerlaajulluni sakkussanik nammineq sanaartornerup piffissamik annertuumik tiguisarnera, taakkuali iluaqutaasaqaat atoqqinneqarsinnaammata. Ilinniartitsisutut naamma-serlaajulluni sakkussaaleqinartarpoq, ingasammik tigusaasunik.

Unammillernartut ilagaat piareersarnermi kiserliorneq, oqaloqatissaaleqinarluni piareersasioqatissaaleqinarluni kiserliornartarmat.

Atuarfimmi sulilerluni atuartut ulluinnaa aallaavigalugit atuartitsineq ingerlasarmat amerlanertigut imminut qiviarnartarpoq eqqarsarnartarluni "qanoq ilioruma atuartitsinera iluatsinnerusinnaavara atuartut pitsaanerusumik angusaqassappata akuutillugillu?" Apequt taanna uanni kaaviiartuaannarpoq atuartitsinissannut pilersaarusraangama.

Ilinniartitsisut sulereersut ikiuuttarneri annikittarmat taamaasilluni atuarfimmi sakkussanik assigiinngitsunik nammineq ujartuinartarpoq.

Suna nuannerpa?

Atuarfimmut appakaannermi nuannernerpaajuvoq nammineq klasseqalerluni, klassemi ilusilersueqataasinnaalluni sinaakkutanik pingaartitanik atuartunut pilersitseptaalluni. Nuannersut aamma ilagaat atuartut ilikkagaqarsimangaamik utertitseqqittarneri. Atuartoq ilikkakka-minik eqqaasaqaraangami ilinniartitsisuulluni nukissanik tunisinnartarpoq.

Ilinniakkamiit sulilerluni qanoq innerua?

Ukiut sisamat ilinniarninniit atuarfeqarfimmut appakaalluni siullermik sulilerluni tupaallannarsinnaavoq. Ukiut sisamat teoriit aallaavigalugit ilinniarneq ingerlannikuullugu atuarfimmullu iserluni piviusoq pisoq nammineq takullugu allarujussuartut misiginarpoq aappaatigullu qujamasunnarluni teoriit samminikuullugit qanoq iliuuseqarnissaq nalunannginnerusutullusooq ittarmat.

Ilinniartitsisunngorlaajulluni suut piareersimaffissaappat?

Ilinniartitsisunngorlaajulluni atuarfimmut appakaalluni sulilernermi piareersimaffissat assigiinngitsuupput, makkuusinnaallutillu:

- Angusakka suliarineri,
- Ilinniartitsisutut sulilluni kisimiilluni sulinerujussuarmat, piareersimaffissat ilagivaat, aamma
- Atuartut nakuusertut qanoq qisuariarfigissanerlugit. ■

Hvilke udfordringer er der?

Som nyansat er en af de største udfordringer, at udarbejdelse af egne værktøjer er meget tidskrævende, men disse er meget nyttige, da de kan genbruges. Som nyuddannet lærer mangler man ofte værktøjer, især konkrete værktøjer.

En af udfordringerne er ensomheden under forberedelserne, hvor man føler sig ensom og mangler nogen at snakke med under disse.

Når man begynder at arbejde i skolen foregår undervisningen efter elevernes hverdag, og derfor har man tendens til at kigge indad, hvor man tænker "hvordan kan jeg tilrettelægge min undervisning bedst, således at eleverne opnår bedre resultater og bliver inddraget i undervisningen?" Når jeg forbereder mig til undervisningen roterer dette spørgsmål konstant i mit hoved.

Da allerede ansatte lærere kun mindre grad hjælper én, kan man søge længe efter forskellige værktøjer som kan bruges til undervisning i skolen.

Hvad er glædeligt?

Det mest glædelige ved at træde ind i skolen er at man får sin egen klasse at undervise, og således begynder at udforme de vigtigste rammer for eleverne. En af de glædelige ting er at eleverne kommer med feedback, når de har lært noget. Som lærer bliver man fyldt med energi når en elev nævner hvad han eller hun har lært.

Hvordan er det i forhold til uddannelsen?

Det kan være en lidt overraskende omvæltning at træde ind i skoleområdet efter at have været på uddannelse i fire år. Når man har haft teori i fire år, føles skoleområdet som en helt anden verden at komme ind i og se realiteterne i øjnene. På den anden side føler man sig taknemmelig for at have gennemgået teoribøgerne, da det får een til at føle, at man er mere rustet.

Hvad skal man som nyuddannet lærer være forberedt på?

Som nyuddannet lærer er der flere forskellige forhold som man skal være forberedt på, f.eks:

- Udarbejdelse af Angusakka (karakterbogen),
- At man arbejder meget alene som lærer, samt
- Hvordan man skal reagere på voldelige elever. ■

Politikerit neriorsuutaallu

Politikere og deres løfter

Isuma

Allattoq: Mikkel Michelsen

Qinersinerit qaangiussimalerput. Sammisarpassuit oqaluuse-rineqarsimalerput. Aatsitassarsiorneq, namminiilivinnissaq, pisuut piitsullu assigiinngissutaat, soorunamilu Kalaallit Nuna-anni meeqqat atuarfiat aamma politikerinit sammineqarpoq. Aap, qitiusumit najukkaniillu tuaviortoqarsimavoq inuillu ilaat isumaqarlutik suulluunniit tamangajaasa isumaqarfiginissaat pikkoriffigisimagaat. Tamatuma peqatigisaanik isumasiuinermit takutinneqarpoq, politikerit innuttaasut akornanni tatigineqarnerat appasittoq aammalumi isornartorsiorneqartarnerat sakkortusarsimalluni. Tamannali qinikkat qinigaarusuttullu siunnersuuterpassuarnik annerusumik minnerusumilluunniit eqqarsaatigilluagaasunik saqqummiussinissaannut aporfissaasi-manngilaq. Kisianni oqariartaaseq amerlanertigut tassaasimavoq "unammillertikka siunnersuuteqarpata, marlussunnik ar-laqarnerusunilluunniit siunnersuuteqarlunga qaangerniartari-aqarpakka".

Partii sammineqartoq sorliugaluarpalluunniit taakkunannga tamanit meeqqat atuarfiannik assiliaq, pitsaasooqqajannngitsutut oqaatigineqarsinnaasoq saqqummiunneqartarpoq. Meeqqat atuarfiata ilinniarsimassutsikkut kinguaattoorfusimaneramik oqaaserineqarsimasoq oqallinnerup pitsaasuusimannginneranut ilisarnaataasorujussuuvoq. Allaanngivippoq politikerit puorluinnarsimagaat, inuppassuit meeqqat atuafianni ulluinnarni suliffeqarmata, taakkualu sinaakkutissat pigineqartut aallaavigalugit atuartunik ullormut atuartitsisarnernit pitsaanerpaamik pissarsiaqartitsiniarsarisarmata.

Klumme af Mikkel Michelsen

Så er valgene overstået. Mange emner har været på dagsordenen. Minedrift, selvstændighed, forskellen på rig og fattig og selvfølgelig har den grønlandske folkeskole også fået en tur af politikerne. Jo, de har såvel centralt som lokalt været hurtige og nogen har været dygtige til at have en mening om næsten alt mellem himmel og jord. Samtidigt har en undersøgelse vist, at politikernes troværdighed blandt befolkningen er ringe, kritikken af dem har da også været voldsom. Det har dog ikke hindret de folkevalgte og dem, der gerne vil være folkevalgte, i at fremsætte et hav af forslag der er mere eller mindre gennemtænkte. Men devisen har ofte været, at "har min modstandere et forslag, så må jeg hellere trumfe over med et par flere forslag".

Uanset hvilket parti, der fokuseres på, så tegner de alle et billede af folkeskolen, der langt fra kan betegnes for værende positiv. En bemærkning om, at folkeskolen er i uddannelsesmæssige underslæb, er meget kendetegnende for debattens negativitet. Umiddelbart virker det som om politikerne fuldstændig har glemt, at mange mennesker har deres daglige arbejde i folkeskolen og at de dagligt ud fra de givne rammer forsøger at give eleverne det allerbedste udbytte af den daglige undervisning.

Arlaata politikerit oqaluttuuttariaqaraluarpai, qinersinermi pitsaasumik angusaqarneq qineqqusaarnermi sunik neriorsuuteqarnermut attuumassuteqartorsuunngimmat, akerlianilli qineqqusaarnissaq sioqqullugu ukiuni qaangiut-tuni sunik suliaqarsimanermut attuumassuteqarmat. Qinigaaf-fimmi angusat tatiginassutsimik pilersitsisarput tamatumalu peqati-gisaani qinersinermi angusarissaarnis-samut periarfissiivoq. Tamannaana angusa-nik pissarsiviusarteq – neriorsuutaannaanngitsut, issit-tup silaannaani nillertumi erfattutut.

En eller anden burde fortælle politikerne, at et godt valgresultat ikke har det store at gøre med hvad man lover i en valgkamp, men derimod hvad man har gjort i de år der er gået forud for valgkampen. Resultater i valgperioden giver troværdighed og samtidig mulighed for et godt valgresultat. Det er den vej rundt, det giver resultater – ikke bare løfter, der svæver rundt i polarkulden.

Ilaatigooriarluni isumaqartoqarsinnaasarpog politikerit sianniitsusut, kisianni qanoq ililluni ilimagineqarsinnaagami meeqqat atuarfiat pitsanngortinneqarsinnaasog, tassani sulisut suliaminnik ingerlatsinissamut eqqortunik tunngavissaqarninnsaat isumagisimanngikkaanni. Sulisut ilarpaalussui timelæreriupput, tassa atuarfitsisupput, ilinniagaqarsimanngitsut piviusunilu ilikagassanik ilinniakkamillu Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiata pitsanngortinneqassutigisinnaasaanik suliniutaasinnaagaluartunik periarfissanik neqeroorfigineqarsimanngitsut. Timelærerpas-suit ulluinnarni annertuumik suliaqartarput, kisianni atugas-sarititaasut suliffigisaminnut pikkorinnerulernissamut periar-fissat amigaataanerat taakkuugaluarmatami ilisimasassanik pi-giinnaaneqalernissaraluit ilinniagaqalernissaraluallu kalaallit meeqqat atuarfiisa iliuuseqarfiginerisigut pitsanngortitsisussat. Ulluinnarni timelærerpas-suit annertuumik suliaqartarput kisianni, piffimmi atugassarititaasut iluanni tamannalu ima kingune-qartarluni, amigartumik imaluunniit suliaminnut atatillugu pit-tanngoriarnissaminnut annikittuinnarmik periarfissaqartarlutik.

Ilinniartitsisutut ilinniagaqarsimaneq atuarfik kivinniarlugu suliniutini pingaaruteqarluinnartuuvoq, kisianni tamatta nalunngilarput, ilinniagaq aamma nutartertariaqartuutuuvoq. Ilinniakkat pitsaassusaat attattuaannartariaqarparput. Pikkoris-saqqinnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissat suunngippal-laaqaat. Meeqqat atuarfianni pitsaasunik allannguuteqartoqar-nissaa kissaatigigaanni siunniussaqaartoqartariaqarpoq. Qineq-qusaarneq oqaasiinnaavoq. Qinersinerup kingorna piffissamut nipaasumik neriut tassaaavoq, oqaaserineqartuniit iliuuseqar-nermut ingerlaqqittoqassasog. Politikerit tamanna kalaallinut inuiaqatigiisusunut iliuuseqarfigissallugu pisussaaffigaat. ■

Undertiden skulle man tro at politikerne er dumme, men hvordan kan man ellers tro at man kan forbedre folkeskolen når man ikke har sørget for at de der arbejder der, har de rette forudsætninger for at udføre deres arbejde. En del af de ansatte er timelærere, dvs. undervisere, der ikke har en uddannelse og som reelt ikke er blevet tilbudt muligheder for at kunne tilegne den viden og uddannelse, der virkelig kunne være et af de initiativer, der kunne gøre den grønlandske folkeskole bedre. Rigtig mange timelærere, gør et stort arbejde i dagligdagen, men igen ud fra de givne vilkår, som jo altså har betydet manglen-de eller få muligheder for at blive bedre i det job man bestrider. En læreruddannelse er et vigtigt element i bestræbelserne for at løfte skolen, men vi ved alle, at en uddannelse også kræver vedligeholdelse. Uddannelser skal holdes ved lige. Mulighederne for efter-og videreuddannelse er alt for ringe. Der skal satses hvis man ønsker positive ændringer i folkeskolen. Valgkampen er ord. Et stille håb for tiden efter valget, at man vil gå fra ord til handling. Det skylder politikerne det grønlandske samfund. ■

**Atortaria-
qakkanut
taarsigassarsineq
ukiumut erniat 5,25 %
– 1. april 2021-miit**

Taarsigassarsiniartarfiup erniat 1. april 2021-miit appartippai

Taarsigassarsiniartarfiup aaliangerpaa erniat ukiumut 0,35%-mik appartinniarlugit. Tamanna isumaqarpoq 1. April 2021 aallartittumik erniat 5,25%-iulissasoq. Allanguut atukkanut aammalu nutaamik atugassanut atuutissaaq. Uagutsinniit taarsigassarsigaanni kiffartuussinermut allanullu akiliuteqartoqassanngilaq.

**FORBRUGSLÅN
TIL 5,25% P.A.**

– gælder pr.
1. april 2021

LÅNEFORENINGEN SÆNKER RENTEN PR. 1. APRIL 2021

Låneforeningen har besluttet at sænke renten med 0,35% p.a.
Det betyder, at renten fra 1. april 2021 vil udgøre 5,25% p.a.
Ændringerne gælder for alle løbende og nye lån.

Der er fortsat ingen gebyrer eller øvrige omkostninger på vores lån.

- Neriuppunga inerniliissutigisakka siunnersuutikkalu ilassilluarneqarumaartut meeqqallu atuarfiinik ineriartortitsinermik suliaqaqqinnermi ator neqarumaartut, Mitdlarak Lennert oqarpoq.

- Jeg håber, at mine konklusioner og forslag vil blive taget godt imod, og brugt i det videre arbejde med at udvikle folkeskolerne, siger Mitdlarak Lennert.

Atuarfinnik nakkutilliinermi pitsaassutsimik ineriartortitsineq isiginiarneqanngilaq

Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiinik nakkutilliineq ingerlatsinermut tunngassuteqarpoq, ineriartortitsinermut tunngassuteqarnani, Mitdlarak Lennert, meeqqat atuarfiat pillugu Ph.d.-nngorniutiminik marsimi 2021-mi illersuisoq, oqarpoq.

Tilsyn af folkeskoler har ikke fokus på udvikling af kvaliteten

Tilsyn af folkeskoler i Grønland handler om drift og ikke om udvikling, siger Mitdlarak Lennert som forsvarede sin Ph.d.-afhandling om folkeskolen i marts 2021.

- Atuarteq meeqqat atuarfiata kinguinnguutigut ilinniakkamik aallartit-sigaangat tamanna pitsaasutut isigineqartarpoq. Taamaalluni meeqqat atuarfiinik nakkutilliinermi imarisat, pitsaassuseq, piumasaqaatit malittarinninnerlu isiginiarneqartannigillat, Mitdlarak Lennert, inerniliinermi ilaatigut oqarpoq.

- Når en elev påbegynder en uddannelse lige efter folkeskolen, bliver dette betragtet som godt. På den måde er indhold, kvalitet, krav og opfølgning ikke i fokus i tilsyn af folkeskoler, siger Mitdlarak Lennert, blandt andet i sin konklusion.

Allattoq: Paornáguak Kleist

Ilinniagaqarneq siumut aqutissaavoq. Ilinniagaqarneq siun-ninneqassaaq. Amerlanerit ilinniagaqalissapput.

Tamakkua tassaapput piffissap ingerlanerani meeqqat atuarfiat pillugu oqallinnermi qulequtarineqartartut nalingin-naasut. Allaammi aaqqissuusseqqinnermik nutaamik, atuar-titsinerup pitsaassusaanik pitsanngoriartitsisussamik amer-lanernillu ilinniagaqalersitsisussamik, suliaqarnissamik kis-saateqartoqarpoq.

Ajornartorsiut tamannarpiaq Mitdlarak Lennertip sam-missallugu soqutigisaraa, marsimilu 2021-mi Kalaallit Nu-naanni meeqqat atuarfiat pillugu Ph.d.-nngorniutini illersor-simallugu. Tassani misissorlugulu oqaluuserivaa, sakkut sule-riaatsillu ineriartormermik imaluunniit ingerlatsinermi angu-sanit, suleriaatsinit aamma meeqqat atuarfiisa ilusilersorne-qarnerannit aallaaveqarnersut.

Mitdlarak Lennertip inatsisit, ilinniartitaanermut periusis-siat nakkutilliinermillu nalunaarusiat misissorsimavai kiisalu nakkutilliinermi ataatsimiinnernut kukkunersuiniermilu ataatsimiinnernut peqataasarsimalluni. Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussani, Qeqqata Kommuniani aam-ma Kommuneqarfik Sermersuumi atorfilittanik oqaloqateqar-tarsimavoq, ilaatigullu ilinniartitsisunik, atuarfiit pisortaannik atuarfiillu siulersuisuini minnerunngitsumillu IMAK-imik.

Mitdlarak Lennert oqaluttuarpoq, ph.d.-nngorniutitut al-laaserisamini Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini nakkut-il-leeriaaseq apeqquserneqartoq, misissuiniernillu tikkuarneqar-toq, nakkutilliinerit ingerlanneqartut suleriaaserlu inatsisinut naapertuutinngitsut.

- Meeqqat atuarfii atuarfeqarnermut inatsit naapertorlugu meeraq atuartsinerlugu aallaavigalugit ingerlanneqartussaa-galuarput. Pissusiviusulli imaapput, meeqqat atuarfiit ullor-

Af Paornáguak Kleist

Uddannelse er vejen frem. Der skal satses på uddan-nelse. Flere skal få sig en uddannelse.

Det er de sædvanlige overskrifter i debatten om folkeskolerne gennem tiden, og det er det stadig. Der er endda et ønske om at gennemføre en ny reform, som skal forbedre kvaliteten i undervisningen og få flere i uddannelse.

Netop denne problematik har Mitdlarak Lennert en interesse for at beskæftige sig med, og har i marts 2021 forsvaret sin Ph.d.-afhandling om folkeskolen i Grønland. Her har hun undersøgt og diskuteret om værktøjer og arbejdsmetoder tager udgangspunkt i udvikling eller driftsresultater i driften, arbejdsgan-gene og udformningen af folkeskolerne.

Mitdlarak Lennert har set på lovgivning, uddan-nelsesstrategier og tilsynsrapporter og har deltaget i tilsynsmøder og revisionsmøder. Derudover har hun talt med embedsværket i både Grønlands Selvstyre, Qeqqata Kommunian og Kommuneqarfik Sermers-soq, herunder lærere, skoleinspektører og skolebe-styrelser og ikke mindst IMAK.

Mitdlarak Lennert fortæller, at ph.d.-afhandlin-ger sætter spørgsmålstegn ved tilsynsformen i de grønlandske folkeskoler, og at undersøgelserne peger på at det tilsyn der foretages og arbejdsformen ikke lever op til lovgivningen.

- Folkeskolerne skulle ifølge folkeskolelovgivnin-gen drives med udgangspunkt i barnet og undervis-ningen. Realiteten er at folkeskolerne drives med fo-kus på en simpel dag-til-dag drift. Det betyder, at der ikke arbejdes på at gøre kvaliteten af folkeskolerne

NAMMINEQ PIGISAQ/PRIVAT

Mitdlarak Lennert siunnersortimi Steven Arnjfordip aamma Maria Ackrénip akornanni.

Mitdlarak Lennert i mellem sine vejledere Steven Arnjford og Maria Ackrén.

miit ullormut ingerlatsineq pisariitsoq pingaartitalugu ingerlanneqarlutik. Tamanna isumaqarpoq, meeqqat atuarfiini pitsaassuseq qaffassarniarlugu sulisoqanngitsoq, Mitdlarak Lennert oqarpoq, isumaqarnerarlunilu pissutaasoq meeqqat atuarfiinik nakkutilleeriaatsimiittoq:

- Nakkutilliinermik nalunaarusiani piviusut kisitsisillu, kiisalu arlaannik ajortoqarnera, oqaluttuarineqartarput. Kisianni ajornartorsiutit qanoq aaqinneqarsinnaanerit imaluunniit pitsaassuseq qaffassarniarlugu iliuutsit suut pisariaqarnerat oqaluttuarineqartanngilaq. Sulisut ikippallaarnerisigut isumalluutillu ikippallaarnerisigut iliuuseqarnissaq ajornakusoortunngortinneqarpoq, Mitdlarak Lennert nasuiaavoq.

Malittarinneqqittoqartanngitsoq

Mitdlarak Lennert allaaserisamini oqaluttuarpoq, paasissutisat meeqqat atuarfiisa pissusissamisoortumik ingerlannginnerat takutinniarlugu paasissutissanik katersinermut piffissarujussuaq nukipparujussuillu atorineqartatut. Meeqqat atuarfiini karakterit appasipput, kisianni paasissutissanit soq appasinnerat takutinneqartanngilaq.

bedre, siger Mitdlarak Lennert, som mener at årsagen ligger i den form tilsyn af folkeskolerne foregår:

- Tilsynsrapporter fortæller om fakta og tal, samt at der er noget i vejen. Men der er ikke noget om hvordan problemerne skal løses eller hvilke handlinger der skal til for at forbedre kvaliteten. For få ansatte og for få ressourcer gør det svært at gøre noget, forklarer Mitdlarak Lennert.

Ingen opfølgning

I sin afhandling fortæller Mitdlarak Lennert, at der bliver brugt meget tid og ressourcer på at indsamle oplysninger, som viser at folkeskolerne ikke går som de skal. Karaktererne i folkeskolerne er lave, men oplysningerne viser ikke hvorfor de er lave.

- Man kan sige, at folkeskolerne drives med halv kraft på grund af manglende opfølgning på de indsamlede oplysninger. Sagt på en anden måde, så har den tidskrævende og dyre drifts- og arbejdsform ikke nogen indvirkning på udviklingen af kvaliteten på folkeskolerne, lyder det fra Mitdlarak Lennert.

- Oqartoqarsinnaavoq meeqqat atuarfiit affaannarsorluni ingerlanneqartut paasissutissat katersorneqarsimasut malitseqartinneqartannginnerat pissutigalugu. Allatut oqaatigalugu, ingerlatseriaaseq suleriaaserlu piffissaajarnartoq akisoorlu meeqqat atuarfiini pitsaassutsimik ineriartortitsiniarnermut sunniuteqanngitsoq, Mitdlarak Lennert oqarpoq.

Taamaalilluni inerniliivoq, ingerlatsinerup ilusilersugaanera qanoq nalilersuisoqarneranut sunniuteqartartoq, taamaalillunilu sulineq pitsaassutsip qaffassarnissaanut siunertaqarunnaartartoq.

- Angusanut appasissunut pissutaasoq tassaavoq nakkutilleeriiaseq, kiisalu piginnaasanik sulisussanillu amigaateqar-neq. Tassa imaappoq aaqqissugaaneq suleriaatsillu, pitsaassut-simik qulakkeerinnittussaagaluit, malinneqartanngillat siu-nertamullu atorneqartaratik.

- Ilinniartitaanerup pitsaassuseqarluartuunissaa politik-kikkut kissaatigineqarualarpoq. Kisianni ingerlatsiner-mi anguniagaqartoqarpoq ilinniartitaanerup annerulernissaanik aallaaveqartumik pitsaassutsumut attuumassuteqanngitsumik. Assersuutigalugu meeqqat atuarfiannit soraarummeertut ingerlaannaq ilinnialeraangata tamanna pitsaasutut isigine-

Hun konkluderer dermed, at udformningen af driften har indvirkning på hvordan det bliver evalu-eret, sådan at arbejdet ikke længere har til hensigt at forbedre kvaliteten.

- Årsagen til de lave resultater er den måde der bliver ført tilsyn på, samt mangel på kompetencer og arbejdskraft. Det vil sige, at strukturen og arbejds-metoderne, som skulle sikre kvaliteten, ikke bliver fulgt og brugt til formålet.

- Der er ellers et politisk ønske om at uddannel-se skal være af god kvalitet. Men i driften har man et mål der tager udgangspunkt i at gøre uddannelsen større uden sammenhæng med kvaliteten. Eksem-pelvis når afgangselever fra folkeskolen straks går i gang med en uddannelse betragtes dette som noget positivt. På den måde er der ikke fokus på indhold, kvalitet, krav og opfølgning i folkeskolerne. Tilsyn bliver en begrænsning, som kun ser på driftsresulta-ter fremfor en god undervisning af eleverne, forkla-rer Mitdlarak Lennert.

Mitdlarak Lennertip ilisimatusarnerminut allaaserisamilu allannissaanut ukiut sisamat atorsimavai, tamatumalu kingorna ph.d.-nngorniutini illersorlugu.

Det tog Mitdlarak Lennert 4 år at gennemføre sin forskning og skrive sin afhandling, inden hun forsvarede den og fik sin ph.d.-grad.

ON. 24. MAR.

PhD defense: Mitdlarak Lennert

Dorthe, Malle og 18 venner

Interesseret

Ph.d.-nngorniummik illersuineq Facebook aqqutigalugu toqqaannartumik takutinneqarpoq.

Forsvar af ph.d.-afhandlingen blev vist live i Facebook.

qartarpoq. Taamaalilluni meeqqat atuarfiini imarisaq, pitsaasuseq, piumasaqaatit malittarinninnerlu isiginiarneqartanngillat. Nakkutilliineq killiliisunngortarpoq, ingerlatsinermi angusaannarnik isiginninniarfusoq atuartunik pitsaasumik atuartsinermut taarsiullugu, Mitdlarak Lennert nassuiaavoq.

Ataqatigiinngitsoq

Mitdlarak Lennert meeqqat atuarfiannut tunngasunik misissuinermini inerniliisimavoq, Naalakkersuisut ilinniartitaanermut periusissiaata meeqqallu atuarfiisa ingerlanneqarnerisa akornanni ataqatigiittoqanngitsoq.

- Periusissiat imarisaat, pitsaassusaat, anguniagaat suliniutillu attuumassuteqartut politikereit ilinniartitaanermi anguniagaannik atuutliersitsisussat misissorsimavakka. Ataqatigiittoqannginnera inerniliissutigaa. Kommunit taamalu aamma meeqqat atuarfi Naalakkersuisut periusissiaani atuisanngillat. Periusissiat meeqqat atuarfiini ataasiakkaani aalajangiunneqartanngillat, Mitdlarak Lennert oqaluttuarpoq.

Ingen sammenhæng

Under sin undersøgelse af folkeskoleområdet har Mitdlarak Lennert kommet frem til, at der ikke er sammenhæng mellem Naalakkersuisuts uddannelsesstrategi og den måde folkeskolerne bliver drevet på.

- Jeg så på strategiernes indhold, kvalitet, mål og de tilhørende indsatser der skal implementere politikernes mål indenfor uddannelsesområdet. Jeg kom frem til, at der ikke er sammenhæng. Kommunerne og dermed folkeskolerne benytter sig ikke af Naalakkersuisuts strategier. Strategierne bliver ikke forankret i de enkelte folkeskoler, fortæller Mitdlarak Lennert.

- Har det været forkert at give kommunerne ansvaret for driften af folkeskolerne?

- Nej, det er vigtigt at have kort afstand til den øverste ledelse. Er der for langt i mellem, kan det være svært for den øverste ledelse at have fornem-

- Kommunit meeqqat atuarfiinik ingerlatsinermut akissu-saaffimmik tunineqarnerat kukkunerusimava?

- Naagga, aqutisunut qullerpaanut qanittuaraanissaq pingaaruteqarpoq. Taakkununga ungasippallaartoqarpat, aqutisunut qullerpaanut najukkami pissutsit, atuarfimmik pissutsinut aalajangiisuusumik isumaqarsinnaasut, maluginiarsinnaanissaat ajornakusoorsinnaavoq.

Mitdlarak Lennertip tassunga atatillugu oqaatigaa, meeqqat atuarfii pillugit oqallinneq aaqqissuusseqqinnermik nutaamik kissaateqartoqarpoq.

- Aaqqissuusseqqinneq iluatsissaappat, susassaqtut tamarmik atuutilersitsinermut peqataatinneqassapput. Taama pisoqanngippat, akkerliuneq annertuallaalissaq. Allat qulaatiinnarlugit aalajangiisoqassappat aaqqissuusseqqinnermi siunertat pitsaasut maangaannassapput. Meeqqat atuarfiannut tunngasuni attuumassuteqartunik assigiinngitsunik peqataatitsinikkut akkerliuneq taamatut akkerliarneri annikinnerussaap.

Mitdlarak Lennertip ilisimatusarnerminut allaaserisamilu allanneranut ukiut sisamat atorsimavai, Ilisimatusarfimmilu adjunktut atorfini isumagiitigalugu ilinniartitaanerup iluani ilisimatusarnerunissani eqqarsaatigalugu. Allaaserisamini inerniliissutigisani siunnersuutinilu ilassilluarneqarumaartut, meeqqallu atuarfiinik nakkutilliinerup pitsanngorsarneqarnissaanut atorpeqartumaartut, neriutigaa.

- Taava neriuppunga, ilinniartitaanerminut siunnersuisoqati-giinnik, pineqartumik malittarinneqatissamik, pilersitsisoqas-saq. Aningaasaqarnerminut siunnersuisoqatigiit assipajaavan-nik. Ilinniartitaanerup pitsaassusaanik ineriartortitsinissaq qulakkeerniassagaanni ilinniartitaanerminut tunngasut aamma inunnit avataaneersunit isiginiarneqarnissaat, oqaluuserine-qarnissaat misissorneqarnissaallu pingaaruteqarpoq, Mitdla-rak Lennert naggasiivoq. ■

melse for de lokale forhold, som kan have afgørende betydning for forholdene på skolen.

Mitdlarak Lennert nævner i den forbindelse, at der i debatten om folkeskolerne er et ønske om en ny reform.

- Hvis en reform skal lykkes, så skal alle aktører blive inddraget i implementeringen. Sker det ikke, vil modstanden blive for stor. Gode hensigter med en reform ville gå i vasken, hvis der udelukkende tages en beslutning i toppen. Modstanden vil til gengæld blive noget mindre ved at inddrage de forskellige parter der er i folkeskoleområdet.

Mitdlarak Lennert har brugt fire år på at forske og skrive sin afhandling, og har tænkt sig at forske mere indenfor uddannelsesområdet, mens hun varetager sin stilling som adjunkt på Ilisimatusarfik. Hun håber at hendes konklusioner og forslag i denne af-handling vil blive taget godt imod, og brugt til at forbedre tilsyn af folkeskolerne.

- Så håber jeg, at der bliver etableret et uddannelsesråd, som skal følge området. Lidt ligesom det økonomiske råd. For at sikre udvikling af uddannelsens kvalitet er det vigtigt, at uddannelsesområdet også bliver set på, talt om og undersøgt af folk udefra, slutter Mitdlarak Lennert. ■

Paasisutissat:

32-nik ukiulik Mitdlarak Lennert, ph.d.-iunermi saniatigut inuiaqatigiile-rinermi kandidateqarpoq, Nuummilu Ilisimatusarfik saniatigut aamma USA-mi, Sverigemi Norgemilu ilinniarsimalluni.

Fakta:

Mitdlarak Lennert, på 32, er foruden sin ph.d. en kandidatgrad i sam-fundsvidenskab, og har udover Ilisimatusarfik i Nuuk, også læst i USA, Sverige og Norge.

TILIOQ atuartunut atuakkamik saqqummersitsivoq

TILIOQ udgiver en børnebog til skoleundervisning

Meeqqanut atuakkiaq "Rosap aqqalua innarluuteqarpoq" meeqqat atuarfini atuartut nukarliit akulliillu inuttut inerikkiartornermi atuar-tinneqarnerannut atugas-sanngorlugu naleqqussa-gaavoq

Rosa aqqaneq-marlun-nik ukioqarpoq Nunattalu avannaani najugaqarluni. Rosap anaanani, ataata-ni aqqalussanilu Ivik arfi-neq-pingasunik ukiulik naju-gaqatigai. Iviup niuata illua ajoquteqarpoq. Tassa innarluute-qarpoq orloqqajaasaqalunilu. Ullut ilaanni Rosap kammaasa Ivik orlusoq illaatigaat, Rosalu kanngusulerpoq. Meeqqanut atuakkiaq 'Rosap aqqalua innarluuteqarpoq' innarluuteqar-nermik akaarinninnermillu eqqartuinnermut aallarniutissa-tut naatsorsuussaavoq. Atuakkami sammineqartoq tassaavoq kikkut tamarmik sumilluunniit innarluuteqaraluaangamik inuppalaarfigineqarnissamik kissaateqartarnerat; tassa tamat-ta asaneqarusuppugut kinaassuserpullu pillugu akuerineqaru-sulluta. Inersimasoq (atuakkami ilinniartitsisusooq) qingga-saarinnermik unitsitsinissamut akisussaasuvoq, taassumalu periaasia ataatsimoortutut misiginerutitsinissamut inuallu naligineqartutut naleqquttumillu pineqarnissamut pisinnaati-taaffeqarneranik malunnartitsinissamut aalajangiisuvoq.

Anette Hvid Thomsenip "Rosap aqqalua innarluuteqarpoq" atuakkiaaraa, nunatsinnilu nunaqarfinni illoqarfinnilu atuar-finnut tamanut atuartitsinermi najoqqutassiamik ilalerlugu nassiussuunneqaqqammerpoq.

Børnebogen "Rosas lillebror har et handicap" er målrettet folkeskolens yngste og mellemtrin i faget personlig udvikling.

Rosa er 12 år og bor i en by i Nordgrønland. Rosa bor sammen med sin mor, far og lillebror Ivik på 8 år. Ivik går dårligt på sit ene ben. Han har et handicap. Ivik falder tit over sine egne ben. En dag griner Rosas ven-

ner af ham, og Rosa bliver flov. Børnebogen 'Rosas lillebror har et handicap' lægger op til en snak om handicap og tolerance. Bogens tema er, at alle, uanset handicap af forskellig omfang ønsker det helt alment menneskelige; nemlig at være elsket, accepteret og anerkendt for det menneske man er. Den voksne (læreren i bogen) er ansvarlig for at stoppe mobning, og vedkommendes tilgang er afgørende for at fremme fællesskabsfølelsen og synliggøre menneskets ret til ligeværdig og fair behandling.

Børnebogen der er skrevet af forfatter Anette Hviid Thomsen er sendt ud til alle landets skoler i byer og bygder, der er inkluderet et undervisningsmateriale. Den kan forventes at komme med posten i løbet af sommeren.

-Bogens budskab er at der skal være plads til alle børn og at alle uanset handicap eller ej, ønsker at blive accepteret, anerkendt og at have venner. Med bogen vil følge en vejledning samt undervisnings-

– "Rosap aqqalua innarluuteqarpoq" pingaarutilimmik oqariartuuteqarpoq kikkut tamarmik qanorluunniit ittumik innarluuteqaraluarunik innarluuteqanngikkunilluunniit assigiimmik naleqartut, kikkut tamarmik ataqqineqarusupput akuerineqarlutik aamma ikinnguteqarlutik. Atuakkiamut ilit-sersuummik aamma atuartitsinermi atorussanik suliaqarpugut, ilinniartitsisullu isumassarsiorsinnaapput atuagaq aallaavigalugu atuartut nukarliit akulliillu akornanni qanoq oqaloqatigiittoqarsinnaaneramik, soorlu innarluuteqarneq pillugu. Taamatullu inuttut innarluuteqarluni inuuneq paasisaqarfigalugu kiisalu paquminartut oqaluuserisinnaanngorlugit, Tiliumi allatseqarfimmi pisortaagallartoq Anna Ida Hallgaard oqarpoq. Kalaallit Nunaat Naalagaaffiit Peqatigiit inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaannik atuatsitsinermigut imminut pisussaaffilerpoq innarluuteqarneq pillugu paasissutissiassalluni taamatullu isummat pigiliutiinnakkat allanngortinniassallugit, inuiaqatigiinnilu inuit innarluutillit ataqqineqarnissaat sulissutigissallugu. Soorlu atuakkiami qupp. 15-imi ima allassimasooqartoq:

"... Allat illaatigissanngilagut. Qanorluunniit ikikkoqaraluarutta ajunngilagut tamatta. Tassa qanoq issuserput qanoq issuseraarput. Pingaaruteqarpoq inuit allat ataqqinnittumik pissusilersorfiginissaat.

Atuakkiortoq Anette Hvid Thomsen

Anette socialpædagogit 1996-imili sulivoq, aamma Slagelse Semi Seminariami ilinniagaqarluni. Ilinniartuunermi nalaani kingornalu inuiaqatigiinni sanngiinnernut uummateqarluni sulerusussuseqartuarpoq. Anette ukiut ingerlanerini ulluinarni sulinermini kalaallit innarluutillit qanimut attaveqarfigisarsimavai. Inuit innarluutillit nunartik qimallugu ilaqtattik najornagit Danmarkimi allatut oqaaseqarlutillu kulturilinni inuusut ilungersuutigisartagaat Anettep isumaliuteqarfigisarpai.

- Atuakkiap saqqummersinneqarnissaa takorloorsimavara, maannalu piviusunngorpoq. Uummammiora saqqumilerpoq. Inuit pineqartut ilisarisimavakka aamma atorsimasaat atuakkiami ersersinneqarput. Taamak suliaqarnermi inuit innarluutillit tusaaneqarnissamik periarfissinneqarput. Ilisimalluinnarparalu Kalaallit Nunaanni suliniaqatigiiffiit kattuffillu ulluinnarni qasusuillutik taamatut suliniuteqartut. Uangalu innarluuteqarnermut tunngasuni ineriartortitsinermi imatut tapersiuteqarpunga, Anette Hvid Thomsen atuakkap Naalagaaffiit peqatigiit inunnut innarluutilinnut ullorititaanni decembarip pingajuanni saqqummersinneqarnerani oqarpoq.

"Rosap aqqalua innarluuteqarpoq" aamma qarasaasiak-kut digitalimik atuarneqarsinnaassaaq, tassa uani pdf-itut aaneqarsinnaassalluni; <https://tilioq.gl/kl/ilisimasaqarfik/rosap-aqqalua-innarluuteqarpoq/> taamaallutik atuartut atuffanneqarnerminni ipad-ikkut malinnaasinnaassallutik. ■

materiale, som lærerne kan bruge som inspiration til hvordan bogen kan bruges som udgangspunkt for en snak omkring det at have et handicap i yngste og mellemtrinnet, siger fungerende sekretariatsleder i Tilioq Anna-Ida Hallgaard, der har arbejdet med projektet om børnebogen. Grønland har i forhold til FN's handicapkonvention forpligtet sig til at oplyse om handicap for at modarbejde fordomme, samt arbejde for at samfundet respekterer personer med handicap. Denne oplysning skal også målrettes de yngste borgere i samfundet. For som der står i bogens side 15 så skal man:

"... ikke grine af andre. Man er, som man er, og man er god nok, lige meget hvordan man ser ud. Det er vigtigt at behandle alle mennesker godt og med respekt."

Om forfatteren Anette Hvid Thomsen

Anette har været socialpædagog siden 1996 og er uddannet fra Slagelse Seminarium. Både under sin studietid og efterfølgende, har hendes hjerte banket for de svageste og mest udsatte borgere i samfundet.

Anette har ønsket gennem denne bog at give personer med handicap, som sjældent bliver hørt og ofte nedprioriteret i en hverdag med mange politiske prioriteringer på det sociale område, en stemme.

– Det er en stor drøm som med udgivelse af bogen går i opfyldelse. Det er mit hjertebarn, som skal udgives. Alle personer og deres skæbner, som er repræsenteret i bogen, kender jeg. Dette er en måde at give en udsat gruppe en stemme, som jeg ved, at andre organisationer i Grønland også arbejder dedikeret med. Dette er mit bidrag til udviklingen på handicapområdet, sagde Anette Hvid Thomsen i forbindelse med udgivelsen af børnebogen på FNs internationale handicapdag 3. december 2020.

Børnebogen "Rosas lillebror har et handicap" kan downloades fra <https://tilioq.gl/vidensbank/rosas-lillebror-har-et-handicap/> og læses af eleverne fra deres ipads, mens de følger oplæsning fra læren. ■

Perorsaanermut siunnersuisoqatigiit Pædagogisk råd

Allattoq Mikkel Michelsen

Qangaanerusoq atuarfinni ilinniartitsisoqatigeeqarpugut lærerrådinik taaguutilinnik. Suliaqatigiinnik, piginnaasaat nalunaarummi allani ersarissumik allaaserineqatigissasimasut. Male-ruagassani suut unioqqutinneqarsimanerat ilisimaaralugu tamatigut pitsaasuusimavoq, lærerrådinilu taama pisoqartarsimanera oqaatigisariaqarunarpog. Pingaaruteqartutut isumaqarfigisat tamarmik amerlanertigut sivisoorujussuarmik oqaluuserineqartarput, tamakkuali tamatigut aalajangiinernik atuuttussanngortinneqartunik kinguneqartuaannanngillat. Kisianni taava ingerlanerani nuannisaqatigiittoqarsimasarpog. Ilinniartitsunngorlaajullunga misigisara eqqaamavara "ataatsimiilluaqagut, uanga nammineq pingasoriarlunga sisamariarlungaluunniit oqaaseqarpunga".

Piffissap ingerlanerani lærerrådit perorsaanermi siunnersuisoqatigiinnit taarserneqarput. Politikerit isumaqalersimapput, ilinniartitsut namminneq atukkaminni atuarfillu atugaanni sunniuteqarpallaalersimasut. Tamanna unitsinneqartussaasimavoq, taamaakkaluartorli ilinniartitsisut ilikarti-vikkumaneqarsimanngillat. Taamaattumik perorsaanermi siunnersuisoqatigiit nassaarsiarineqarput. Aalajangiunneqarpog, aqutsisoq aqutsisulluunniit aalajangertassagaat, apeqqutini perorsaanermut tunngasuni ilinniartitsisut siunnersueqatigisassagitik, taakkuummatasuliamik qanimut ingerlatsisuusut suliamullu tunngasunik ilisimasaqarnermikkut aqutsisunut siunner-suutunik perorsaanermut tunngasunik tunnius-saqarsinnaasut.

Taavalu apeqqut Danmarkimi atuarfimmi Kalaallit Nunaanni-lu atuarfimmi apeqqutigineqarsinnaasog saqqummerpog. Atuarfimmi apeqqutitut perorsaanermut tunngasunut suut imaritinneqarsinnaappat? Sumiiffippassuarni oqariartaaseq kikkut tamaasa

Af Mikkel Michelsen

I rigtig gamle dage havde vi noget der hed lærerråd på skolerne. Et organ, hvis kompetencer tydeligt var beskrevet i bekendtgørelse m.v. Det er altid godt at vide hvilke regler man overtræder og det må man nok fastslå, at det skete i lærerrådet. Alt man mente var vigtigt, blev taget op ofte til langvarige debatter, der ikke altid mandede ud i beslutninger, der blev effektueret. Men så havde man da haft det herligt, mens det stod på. Husker min oplevelse som nyuddannet lærer "det var et godt møde, jeg havde selv ordet 3-4 gange".

På et tidspunkt blev lærerrådene erstattet af et pædagogisk råd. Politikerne mente bl.a. at lærerne havde tiltaget sig alt for megen indflydelse på deres egen og skolens situation. Det skulle stoppes, men helt at køre lærerne ud på et sidespor ville man ikke. Derfor opfandt man pædagogisk råd. Det blev fastslået, at lederen eller ledelsen bestemte, men at de i pædagogiske spørgsmål skulle rådføre sig med lærerne, det var trods alt dem, der havde skoene på og med deres faglighed kunne give lederne nogle pædagogiske råd.

Og så kommer spørgsmålet, som man kan stille sig såvel i den danske skole som i den grønlandske. Hvad er egentlig indeholdt i pædagogiske spørgsmål på en skole? Mange steder arbejdes, der ud fra devisen – det hele, for så kan man fortsætte, som man altid har gjort og alle er glade. Umidelbart må man tage hatten af for denne indstilling, der altid er ledet af et ønske om at gøre det så godt som overhovedet muligt. Alle skal vide alt om alt – egentlig en besnærende tanke, men ikke altid i overensstemmelse med hverken regler, love og intentioner.

aallaavigalugit sulisoqartarpoq, taamaalilluni tamatigut pisar-simanertut ingerlaannartoqarsinnaavoq kikkullu tamarmik naammagisimaarinnissinnaallutik. Isiginnittaaseq tamanna sapinngisamik ajunnginnerpaamik suliaqarnissamik kissaammik tamatigut aqunneqartoq nasaarfigisariaqarpoq. Kikkut tamar-mik suut tamaasa ilisimasaqarfignissaat – eqqarsaat ussarnar-torsionartoq, kisianni maleruagassanut, inatsisinut siunniussa-nullu tamatigut naapertuuttuunngitsoq.

Aqutsisoq akisussaasuvoq

Assiliaq piviusuusoq, qujanartumik nalinginnaaneruleriartor-simasoq, pisariitsuvoq. Aqutsisoq aqutsisuvoq, pineqartorlu pingaaruteqartutut isigineqartunik aalajangiisuullunilu paasis-sutissiisarpoq. Aqutsinissamut piginnaatinneqarneq suleqati-ginnermut ataatsimiititaliami, ilinniartitsisut unneqqarillutik ilinniartitsisoqatiminnik suleqateqarlutik suliaqarfignissaanni, najoqqutassanik akuersissutiginninneq aqqutigalugu avitseqa-tigiissutigineqarsinnaavoq. Taakkua nalornissuteqarunik aqut-sisoq, perorsaanermut tunngasuni akisussaaffeqartoq, aperisin-naavaat. Akisussaaffit suugaluarnersut allat tamaasa ilanngul-lugit, allaffissornermut, sulisunut tamanut akisussaaffik, aser-fallatsaaliinermut akisussaaffik minnerunngitsumillu imminut akisussaaffik.

Aqutsisuuneq ajornannginnerulersimanngilaq. Uanga nam-mineq aqutsisuuninnit piffissaq eqqaamavara, silarsuanni pikku-naatsut – allaffissornermut tunngasut – amerlanertigut kinguller-paatillugit isumagineqartarput, tamannalu aqutsisumi qullersa-risanni tamatigut isumalunnermik pilersisarsimavoq.

Ullumikkut aqutsisuuneq ajornannginnerulersiman-ngilaq. Ilinniartitsisutut atuuffeqarneq allanngorsima-voq, aqutisulli atuuffiat aamma allannguuteqarsima-voq. Akisussaaffik annertunerulersimavoq, taamalu kukkunissamut periarfissat aamma annertunerulersi-mallutik.

IMAK-imi allanngornerit tamakkua saaffiginnissutit tigu-sartakkavut aqqutigalugit aamma misigisarpavut. Tamatigut aaqqiissutissaasinnaasunik tamanik ikiunniartarpugut, akut-tunngitsumilli pissutsit, pissusiviusunit assiliaq, pissusiviusu-nut inatsisini, nalunaarutini maleruagassanilu aalajangersarne-qarsimasunut naapertuutinngitsoq, aallaavigalugu iliuuseqarto-qarsimaneramik ersersitsisut, aporfigisarpavut. Pissutsip tamatu-maannarluunniit aaqqiissutissanik atorsinnaassuseqartunik nas-saarniarnissaq ajornakusoortunngortissimavaa. Taamaattumik siunnersuutigisarput tassaavoq, naak pisariusinnaagaluartoq, maleruagassat nassaassaasut ilisimakkat atorlugillu, nammineq maleruagassioqinak, taavalu sulininni iluatsitsilluarina. ■

Lederen har ansvaret

Det reelle billede, der heldigvis efterhånden er blevet mere og mere almindeligt, er egentlig såre simpelt. Lederen er leder, og vedkommende be-stemmer og informerer om det der anses for vig-tigt. Ledelseskompetencen kan deles via vedtagel-se af retningslinjer i samarbejdsudvalget, lærerne udfører deres arbejde samvittighedsfuld i sam-arbejde med kollegaer. Er de i tvivl spørger de le-deren, der har det pædagogiske ansvar. Godt nok sammen med alle mulige andre ansvar, det admi-nistrative, ansvaret for hele personalet, ansvaret for vedligeholdelse og ikke mindst ansvaret for sig selv.

Det er ikke blevet lettere at være leder. Husker selv min tid som leder, det kedelige i min verden - det administrative - blev ofte ordnet som det sid-ste, hvilket altid gav panderynker hos min over-ordnede leder.

Det er ikke blevet lettere at være leder i dag. Lærerrollen har ændret sig, men det har ledelsens rolle så sandelig også. An-svaret er blevet større og dermed er mu-lighederne for at lave fejl også blevet stør-re.

I IMAK oplever vi også disse ændrin-ger via de henvendelser vi får. Vi prøver altid at hjælpe med mulige løsninger, men ofte støder vi på det forhold, at der er handlet ud fra et billede af vir-keligheden, der ikke stemmer overens med den virkelighed, der er fastlagt i love, bekendtgørelser og regler. Alene det forhold, gør det vanskeligt at fin-de de brugbare løsninger. Derfor er vores råd, selv om det kan være bøvlet, kend og brug de regler der findes, lad være med at lave dine egne og så held og lykke med arbej-det. ■

Kingullermernit

Siden sidst

Allattoq Sigrid Dahl

Sinniisoqarfimmi immikkut ittumik ataatsimiinneq

Novembarimi 2020-mi Kangerlussuarmi sinniisoqarfimmi immikkut ittumik ataatsimiinnissamut aggersaasoqarpoq, tassanilu ullormut oqaluuserisassani pingaarnerpaaq tassaalluni kattuffimmit isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnissanut piumasaqaatit pillugit aalajangiinissaq. Kisianni taava coronamut killilersuinerit pilersinneqarput, ataatsimiinnissarluni 2021-mi februaarimut kinguarterinneqartariaqarluni.

Coronamut killilersuinerit kommunit akornanni naapeqatigiinnissamik inerteqquteqarfusut pissutigalugit ataatsimiinneq skypekut ingerlanneqartariaqarsimavoq, tamatumani ilaasortat kommunikkaartumik katersuutsinneqarlutik, ataatsimiinneq ataatsikkut ingerlanneqarsinnaasunngorlugu. Kattuffiup oqaluttuarisaanerani tusagassiutit digitaliusut siullerpaameersumik atornerqarput, ataatsimiinnerlu pilersaarutit malillugit ingerlanneqarluni, aallartinnermi ajornartorsiuteqalaarlutik.

Isumaqatigiissutit pillugit isumaqatigiinniarnit

Isumaqatigiissut martsip 31-ani 2021-mi atorunnaarpoq, taamaatumillu IMAK-ip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni isumaqatigiinniarnit pilersaarutit malillugit sapaatip-akunnerini 8-9-mi aallartittussaasimagalutik. Kisianni apriliimi qinersisoqartussanngornera pissutigalugu isumaqatigiinniarnit aatsaat qinersinerup naalakkersuisunillu nutaanik pilersitsinerup kingorna aallartittussanngorput.

Matuma allanneqarnerata nalaani isumaqatigiinniarnit sulii ingerlapput, illuatungeriinnillu sapaatip-akunnerani 20-mi isumaqatigiissumik atsioqatigiinnissaq naatsorsuutigineqarluni.

Timelærerit sulinngiffeqarluni angalanissamut aningaasaateqarfiat

Timelærerit sulinngiffeqarluni aningaasaateqarfiannut siulersuisut 2021-mut qinnuteqartunut sulinngiffeqarluni angalanissamik aggu-aapput. Tamatumunnga atatillugu maleruagassanik allanngortit-sisoqarpoq, taamaallutillu timelærerit ilinniartitsisunut tunniunneqartartut amerlaqataannik tunineqarsinnaanngorlutik, tassa najukkamiit Københavnmisut utimullu angalanermik. Timelærerit sulinngiffeqarluni angalanissamut aningaasaateqarfiat angisuujun-

Af Sigrid Dahl

Ekstraordinært repræsentantskabsmøde

Der var indkaldt til ekstraordinært repræsentantskabsmøde i november 2020 i Kangerlussuaq, hvor det vigtigste punkt på dagsordenen var beslutning om foreningens OK-krav. Så kom coronarestriktionerne, så mødet måtte udsættes til starten af februar 2021.

På grund af coronarestriktionerne som forbød forsamlingssteder imellem måtte mødet foregå pr. skype, hvor man samlede medlemmerne kommunevis, så mødet blev afholdt på samme tid. Det er første gang i foreningens historie man brugte de digitale medier og mødet gik planmæssigt med små startvanskeligheder.

OK-forhandlinger

Overenskomsten udløb d. 31. marts 2021, derfor skulle forhandlingerne mellem IMAK og Selvstyret planmæssigt starte i uge 8 – 9. Men på grund af udskrivelse af valg til Inatsisartut i april, måtte forhandlingerne først starte til valget var overstået og efter dannelse af ny regering.

I skrivende stund er forhandlingerne stadig i gang og parterne regner med at underskrive en aftale i uge 20.

Timelærernes ferierejsefond

Bestyrelsen for timelærernes ferierejsefond har tildelt ferierejser til ansøgere for 2021. I den forbindelse blev regulativet ændret således, at timelærere som fik bevilling, tildeles det samme beløb som en lærer fik, nemlig en rejse fra bostedet til København og retur. Da timelærernes ferierejsefond ikke er så stor, er det begrænset hvor mange der kan få rejsebevilling. Hvert år har vi ca. 50 ansøgere, men kun ca.

ngimmat qanoq amerlatigisut angalanissamut aningaasaliiffigineqarsinnaanerit killeqarpoq. Ukiut tamaasa 50-it missaannik qinnuteqartoqartarpoq, kisianni qulit missaannaanniittut aningaasaliiffigineqartarput. Ukioq manna aningaasaateqarfik qinnuteqartunut arfineq-pingasunut siornalu qinnuteqartunut arfineq-pingasunut, coronamik killilersuinerit pissutigalugit angalanissaminnik kinguartsisariaqarsimasunut, aningaasaliissuteqarpoq.

Taamaalillutik ilaqutariit katillugit 16-it 2021-mi aningaasaliiffigineqarput.

Allattoqarfik

Allattoqarfik 2020-mit ukiakkulli aamma 2021-mi upernaakkulli napparsimasoqarnera pissutigalugu amigartunik sulisoqarpoq. Allattoqarfiup ajuusaarutigaa suliasat pingaartumik upernaak manna akineqarnissaat sivisunerummat. Maannali juunip qaammataata naanissaata tungaanut allattoqarfimmi immikkut ikiortissamik atorfinitsisoqarpoq kinguaattoorutit angumeriniarsinnaajumalugit.

IMAK-ip allattoqarfiani aasaanerani sulinngiffeqarnermi ammasarfissat

Allattoqarfik aasaanerani sulinngiffeqarneq pissutigalugu juulip 1-anit aggustip 2-anut 2021 matoqqassaaq.

Pinasuartumik kinguartinneqarsinnaanngitsunillu suliasaqalersillugu imak@imak.gl allaffigineqassaaq, allattoqarfimmillu tamatuma kingorna attavigineqassaait.

Allattoqarfiup taarsigassarsinissamut qinnuteqaatit suliarisassavai akiligassallu akilertassallugit allattoqarfik aasaanerani sulinngiffeqarnermi matoqqagaluortoq.

Atorfinitsitaanermi ilaasortaanermullu akiliutini allannguutit

Allattoqarfimmit misiguarneqartarpoq ilaasortat atorfimmik allanngortitsinerminni tamatigut nalunaarutiginnittannginnerat ilaasortaneq pillugu allanngortitsinermut immersugassamik immersuinikkut. Tamatuma kingunerani ilaasortapassuit pillugit paasissutissat ilaasortat nalunaarsorsimaffiani kukkusumik allasimasarput. Ileqqoreqqusani § 4 imm. 8-mi allasimapput:

”Ilaasortat kikkulluunniit pisussaapput peqatigiiffik ilisimatisallugu atorfeqarnikkut allatigulluunniit allannguutini, ilaasortaassutsimut sunniteqartunik”.

Tamanna assersuutigalugu isumaqarpoq soraarninngoruit allannguutinullu immersugassamik immersuisimanngikkuit ilaasortaanermut akiliutini tamakkiisumik akiliisassasutit soraarnerussutisilinnut akiliutigineqartartumut allamut taarsiullugu. Allattoqarfik allannguutitut immersugassamik tiguisoqarsimatinnagu inissimaffimmik allanngortitsisinnaanngilaq.

Tamatuma akerlia atuuttarpoq, assersuutigalugu ilinniartitsisut naammasserlaaq qaammatini pingasuni ilaasortaanermut akiliuteqartussaasannigmat, tamatumalu kingorna ilinniartitsisutut

10 ansøgere får en bevilling. I år har fonden bevilget 8 ansøgere samt 8 ansøgere fra sidste år, som måtte udsætte deres rejse på grund af coronarestriktioner.

Så i alt har 16 familier har fået bevilling i 2021.

Sekretariatet

Sekretariatet har siden efterår 2020 og forår 2021 været underbemandet på grund af sygdom. Sekretariatet beklager at sager tager længere tid at svare især her i foråret. Men nu er ansat ekstra hjælp på sekretariatet indtil udgangen af juni måned, for at indhente det forsomte.

Åbningstider for IMAKs sekretariat i sommerferien.

Fra 1. juli – 2. august 2021 er sekretariatet lukket på grund af sommerferien.

Ved akutte og uopsættelige sager skrev til imak@imak.gl, sekretariatet vil derefter kontakte dig.

Sekretariatet vil behandle låneansøgninger og betale regninger selvom sekretariatet er lukket for sommerferien.

Ændringer ved ansættelsen og kontingent

Sekretariatet oplever gang på gang at medlemmerne, ved stillingsskift ikke altid meddeler dette ved at udfylde en ændringsblanket vedrørende medlemskab. Det betyder at mange medlemmers oplysninger står forklert i medlemskartoteket. Det står i vedtægterne § 4 stk. 8:

”Ethvert medlem er forpligtet til at oplyse organisationen om ansættelsesmæssige eller andre ændringer, der har betydning for medlemskabet”.

Det betyder f.eks. hvis du går på pension og ikke har udfyldt ændringsblanket, betaler du fuldt kontingent, i stedet for en anden sats for pensionister. Sekretariatet kan ikke ændre status, når der ikke er modtaget en ændringsblanket.

Det modsatte gælder, f.eks. en nyuddannet lærer er kontingentfri i 3 måneder, derefter skal nyuddannet lærer betale fuldt kontingent. Sekretariatet ændrer ikke medlemskabet hvis der ikke er modtaget ændringsblanket, så den ny-

naammasserlaaq ilaasortaanermut akiliutitik tamakkiisunik akiliisalertussaalluni. Allattoqarfik ilaasortaanermut tunngasumik allanngortitsisinnaangilaq allannguutitut immersugassamik tigusaqartoqarsimanngippat, taamaalluni ilinniartitsitut naammasserlaaq ilaasortaanermut akiliutitik akiligassaqalersarluni.

Taamaattumik atorfinitsitaanermi allannguutitik IMAK-imut nalunaarutiginninnissap eqqaamanissaa pingaaruteqarpoq.

Feeria nammineq akiligaq akissarsianillu ilanngaatigineqartoq

Ilinniarnerit 2020-mi naammassisimagukku 2021-mi feeriarnissamut tamakkiisumik katersisimanavianngilatit.

Qaammammi ilivitsumi sulineri ulluni 2½-ini feeriarsinnaatitaanermik katersisoqartarpoq.

Ilinniartitsitut feeriarnerat atuarfinni aasaanerani sulinngiffeqarnermut atatillugu nalinginnaasumik ingerlanneqartussaasarpog. Sapaatip-akunnerini tallimani feiertaratta, ilinniartitsitut ukiumi ataatsimi ullunik suliffiusunik 25-nik arfininngornernillu tallimani, ullut feiertarfusut 30-t taamaaqataannik katersisarpog.

Aggustip aallaqqaataani 2020-mi atorfinitsinneqarsimagaanii ukiumi feiertarfusumi 2021-mi ullunit 25-nit taamaallaat 5/12-ini feiertarissaq katersorneqarsimassaaq.

Tamatuma kingunerani juulimut akissarsiat tunniunneqarneranni akissarsiat 7/12-iinik ilanngaassisoqassaaq.

Juulimut akissarsiat tjenestemandinut juunip naanerani tunniunneqassapput isumaqatigiissutillu mallillugit atorfeqartunut juulip naanerani tunniunneqassallutik.

Piffissami allami atorfinitsinneqarsimagaanii akissarsianit ilanngaattissat taakkua mallillugit naatsorsorneqassapput. Piffissami allami feiertaraanni akissarsianit ilanngaaneq qaammammi feiertarfigisami akissarsiat tunniunneqarfigisaanni pissaaq.

2020-mi sumiiffimmi allami atorfeqarsimaguit eqqaamassavat suliffigisimasannut feiertarnermut uppenarsaatit nassiunnissaat, tassannga feriepengenik pissarsisinnaajumallutit. Uppenarsaat tassaavoq allakkiaq aqutsisuit feiertarninnik atsiorfigisaa.

Akissarsiat ilarpaalussui 2020-mi nutaatut atorfinitsinneqarsimasunut ilanngaatigineqassapput, taamaattumik akissarsianit ilanngaattit qaammatitut arlalinnut agguataarneqarnissaat ataatsikkullu ilanngaatigineqanginnissaat aqutsisorisamut isumaqatigiissutigissallugu isumassarsiatialaavoq. ■

uddannet lærer opsamle gæld til kontingent i stedet.

Derfor er det vigtigt at huske at meddele ansættelsesændringer til IMAK.

Ferie egen regning og lønfradrag

Blev du færdig med din uddannelse i 2020, har du ikke optjent fuld ferie i 2021.

For en hel måneds beskæftigelse optjener man ret til 2½ dages ferie.

Lærernes ferie skal normalt afholdes i forbindelse med skolernes sommerferie. Da vi har 5 ugers ferie, optjener lærerne på et år 25 arbejdsdage + 5 lørdage, svarende til 30 feriedage.

Hvis man er ansat pr. 1. august 2020, har man kun optjent ferie i 5/12 af 25 dage i ferieåret 2021.

Dette betyder, at man i forbindelse med udbetaling af juli lønnen bliver trukket 7/12 af lønnen.

Juli lønnen udbetales for tjenestemænd ultimo juni og for overenskomstansatte ultimo juli.

Er man ansat på et andet tidspunkt udregnes løntrækket forholdsmæssigt. Holder man ferie på et andet tidspunkt foretages løntrækket i forbindelse med udbetalingen af lønnen, for den måned man holder ferie i.

Hvis du har været ansat et andet sted i 2020, så husk at fremsende dokumentation for afholdelse af ferie til din tidligere arbejdsgiver, så du kan få dine feriepenge derfra. Dokumentation er en skrivelse hvor din leder skriver under på, at du afholder ferie.

En stor del af lønnen vil blive fra trukket i juli måned for nyansatte i 2020, derfor er det en god ide at aftale med sin leder, at løntræk bliver delt over flere måneder og ikke på en gang. ■

Coronavirusimik - COVID 19 tunillatsinnissaq pinaveersaaruk

Coronavirus inuit amerlasuut katersuuffini -
ilaatigut assaminnikkut quersormilu/
tangajormilu kuseriarneeqqatigut silaannarmut
siaruaattutigut tuniluukkajuppoq.
Siunnersuutit pitsaasut uku atorlugit imminut allanillu illersuigit.

Assatit asaklakkit assannilu
spitti atoruk.

Tallinnut/kuusvit peqittarhanut
kakkissarfinnut
quersorit tangajorluunnil
- assanut pinak.

Maangaannaq qismak
Oleq tunilaannimut
pequtaasinnaavoq.

Assaminnaveersaait,
ersakkut kutisnaveersaait
eqtaannaveersaaitlu
- sinimut timimut
attaveqamaveersaait.

Eqqaanissaq eqqumaffiguk
- angertarsimaffimmi
sulliffimilu

Inuppasut akornaninneq
eqqumaffiguk
pinaveersaarlugulu.

NAALAKKERSUGUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

CORONA | COVID-19

www.nun.gl

Qanillinaersaarit!

Qanillinaersaarnikkut imminut
aamma qanigisannut coronavirusimik
nutaamik tunillatsinnissamut illersorit.

NUNATSINNI NAKORSAAEQANIK
LANDSLÆGEEMBEDET

NAALAKKERSUGUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Forebyg smitte mod ny coronavirus - COVID 19

Ny coronavirus spredt sig typisk på steder med mange
mennesker bl.a. via håndtryk og små dråber
fra hoste og nys.
Beskyt dig selv og andre med disse gode råd.

Vask dine hænder tit
og brug håndsprit.

Host eller nys i et lommetæklæde
eller i dit ærme
- ikke i dine hænder.

Undgå at spytte
Det kan være smittekilde
for andre.

Undgå håndtryk, kindkys og kram
- begræns den fysiske kontakt.

Vær opmærksom på
rengøring - både hjemme
og på arbejdspladsen.

Undgå at være steder
med tæt kontakt
til mange mennesker.

NUNATSINNI NAKORSAAEQANIK
LANDSLÆGEEMBEDET

NAALAKKERSUGUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

RONA | COVID-19

www.nun.gl

Hold afstand!

Beskyt dig selv og dem, du er tæt på,
mod smitte med ny coronavirus
ved at holde god afstand.

NUNATSINNI NAKORSAAEQANIK
LANDSLÆGEEMBEDET

NAALAKKERSUGUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Normu tullianut imassat

Imassanut tunngatillugu siunnersuutissaqaruit, taava imakimak.gl-imut nassiutiinnassavat. Allaaserisaq qupperneq A4 ataaseq sinnertariaqanngilaa. Ataatsimik marlunnilluunniit assitaqarsinnaappat qujanassaaq. Taava uterfigissavatasigit.

Aaqqissuisut ■

Indhold til næste nummer

Har du et forslag til en artikel til næste nummer, så send den til imak@imak.gl. Det må meget gerne være en kort artikel på en A4-side. Vedlæg gerne et eller to fotos i høj opløsning (dvs. så stor som muligt). Så hører du fra os.

■ Hilsen redaktionen